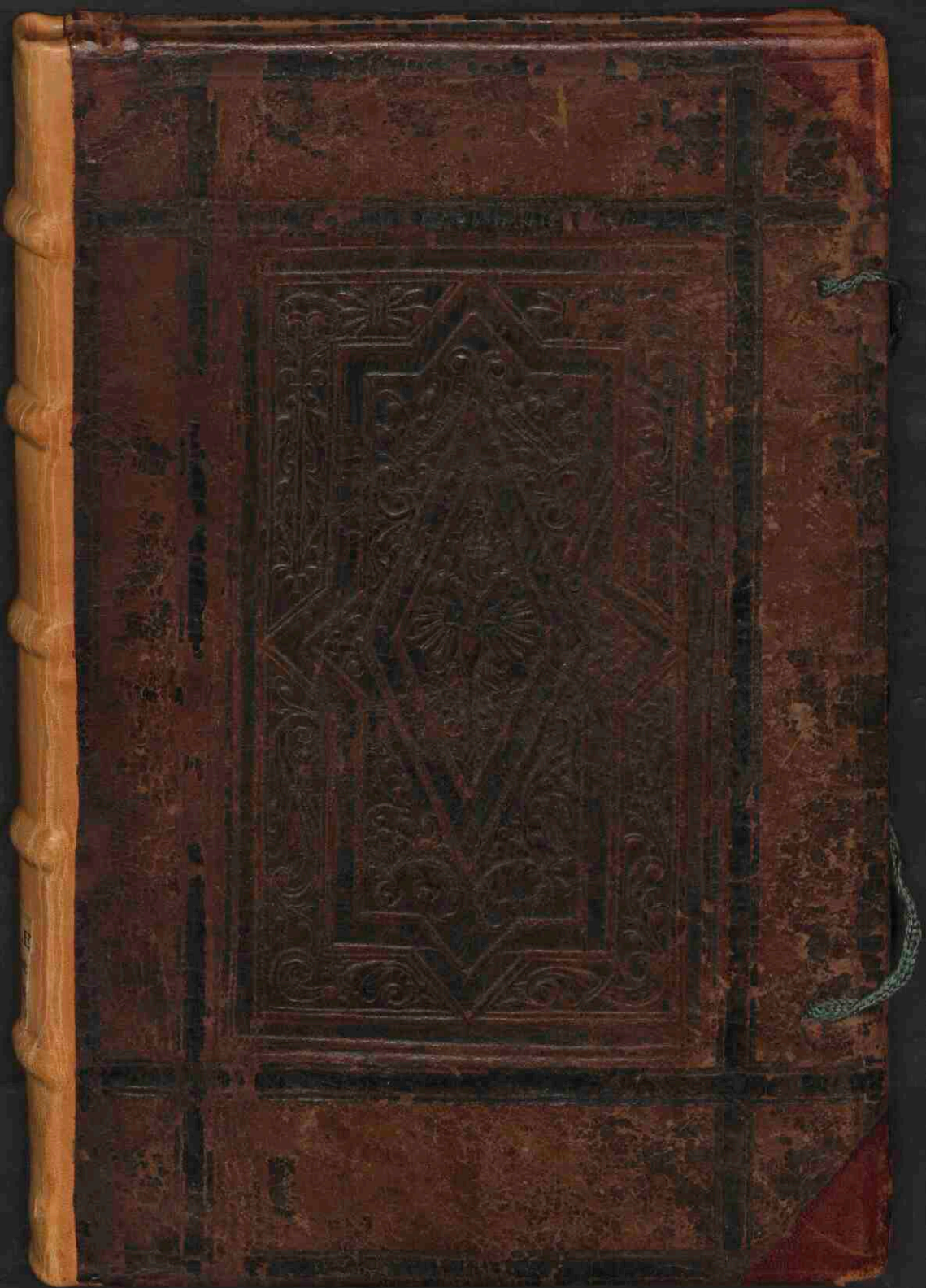

Genethliacum, Maximiliano Caesari et Philippo eius filio dicatum

<https://hdl.handle.net/1874/338119>

Band gerepareerd Juli 1961

Aevum medium.
Scriptores historici.

Nº. 14

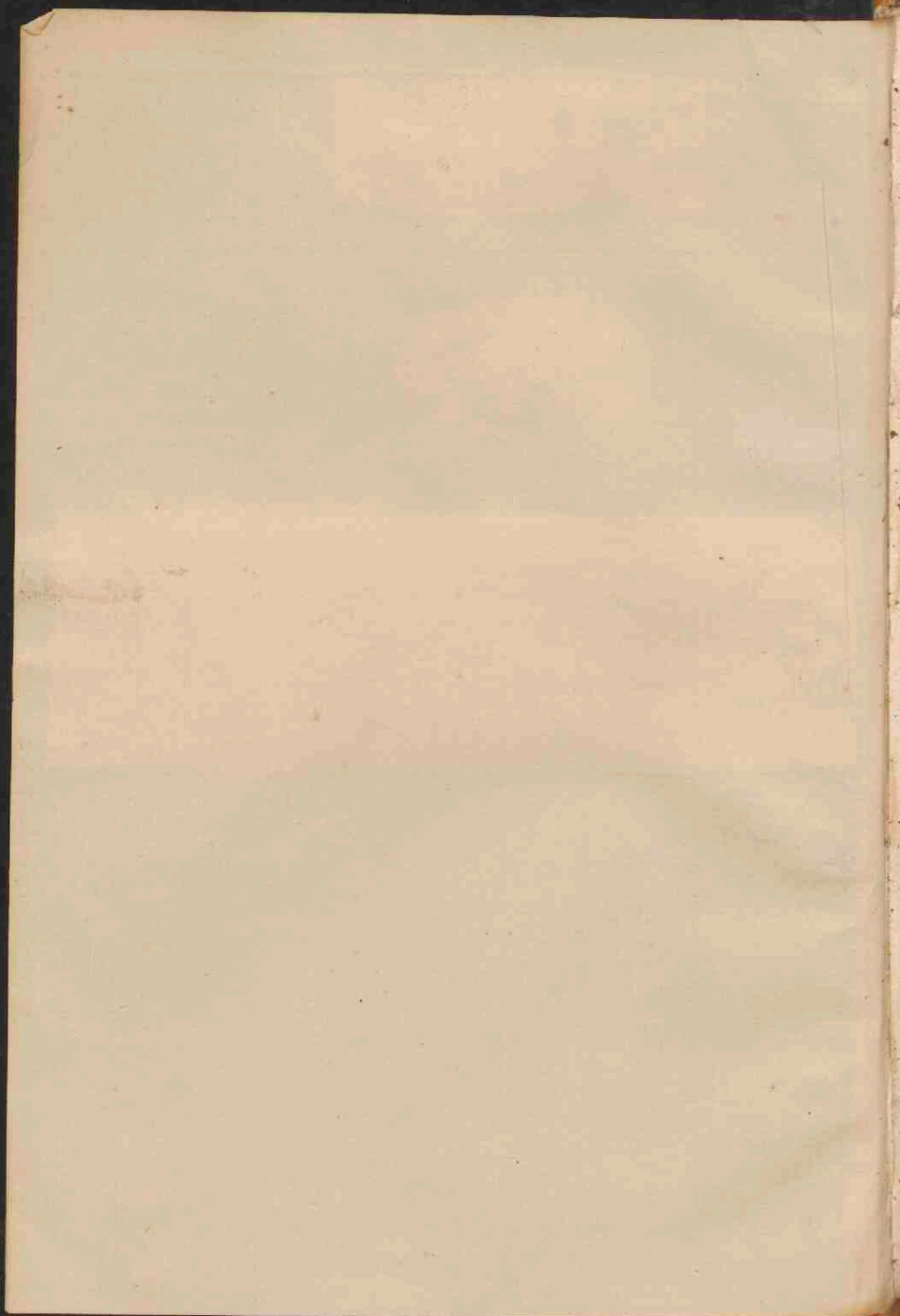
Hs.
5 E 24

774 (*Hist. 14, antea 279a.*) Membr. 8°. 54 ff. Saec. XVI. Nitide
scriptus, initial. deauratis. 199

Wilhelmus Heda, Genethliacum, Maximiliano Caesari et Philippo ejus
filio dicatum.

Fol. 1a. DD. NN. Maximiliano Caes. etc. ... Wilhel. Heda Alfenus Genethliacum
dd. (C)onsuevere maiores nostri, cet. Fol. 54a (in fine): Alterum Maximum Iunium
quiuis recte dixerit.

„Ex libris Arn. Buchellii 1596. Donum uxoris Jo. Râyschii.”

Ex libris Arnoldi Buchelii

n. 596.

Senonensis Jo. Ruysse

Vide Albertum Argentinenſe in Chronici ſui princip:
hanc opinionem Rom: more illius ſeculi proferentem
ante Bertol. Aſtr. 328.

Logus Silius in Voto Nicephori hiſt:
Ecclēſtē praefixo.

Montis AVENTINI princeps HABSBURGICA proles
Maxima, & à magno ducta LEONE domus

Adde quæ ſcribit P. Jovius Lib: elogiorū v: ſub effigie Maxi
milianæ caſ.

Nicolas Bergeon au Sommaire

1271.

Roul Empereur. Je ſtoit filz d'Albert comte d'Abſpoung pays
ſitus en la Suiſſe, general de l'armée de ceulx de Straſbourg
Ce Roul (nom continué en cette famille juſqu'à l'Empereur
d'aujourd'hui) dit estre deſcendu d'unqz que l'ont et-
marqué les Allemans d'Espingold) de Skildebert Roy
de Metz ou d'Auſtracie ſorti de la maïſon de France. S'il
eſt ainſi, il ſemble que ceulx qui ſont deſcendus de la race
de Charles le grand et de Capet ne pourroyent aujourd'
hui excludre la maïſon d'Abſpoung au cas qu'elle veult
requerir le Royaume.

Utramque opinionem tam de origine Francicâ quam Ro-
manâ validis certisque rationibus refellit FRANC-
Guillimus de Antiquâ et vera origine domus Auſtriæ
Libro 1.

idem in Episc: Argentini: pag: 247.

Ar: vion cum diligentia et maxime admirata doctrinam
et iudicium deſidero, Rodulfum (Argent episc) Romanum
facit, gente Perlecony petri Leo mæ C Auentini F. Petri Leo
fratrem, utrumq: porro fratru a Fred i Imp: Roma pulſum
quod Alexandri et partis q Impi tuebantur, et in Germa-
niam delegatum, veniſſe in Helvetiam et Habſburgum con-
didit. A Petro comite habſb. Rodulfum favore Voſſi-
patum conſecutus eſt. Sed quæ vana et falſa ſunt,
abunde in Habſburgianis nris opſendimus.

Aenol. wion in Ligno vite. Stabsburgicam familiam
deducit longa serie ad Aniciam & Probam Rom: fam:
ex quibus Genus S. Benedictus.

Vespasiani genus in Herculem referre voluerunt adu-
catores ipso remente, ex Suet. Gregor. Tholosanus
Lib. vi de republ. cap. 12. & Bebesius Troborū
origine refert ad Hercule Alamannū ex
Pseudo. Beroso.

n° 279. A.

n° 237.

DD. NN. MAXIMILIANVS CAES.
AVG. GERMANIC. PANNONIC.
DALMATIC. ET PHILIP. EIVS F.
BVRGVND. BELGIC. FRISIO PRI
CIPIS. INVICTISS. VVILHEL. HEDA
ALFENVS GENETHLIACVM DD.

ONSVEVERE
maiores nostri Maxi
miliane Caesar. Au
guste: primogenita
corum. Quae ad uita
usum producebatur
diis protectoribus tã
q̄ sacra offerre: ut residuum his bene iu
uantibus uberiori foenore feliciter prodi
ret. Sic Baccho uuas: fruges. cereri: & ip̄i
Romanae fructus oblatos legimus. Nec ea
consuetudo penitus aboleuit: cum pri
mas uuas et alias maturescentes fruges su

mo deo suspendamus in templis. si quidē
nemini dubium quin quidquid nasca-
tur: coelesti fecundetur numine: Nec
uota mortalium aspirantia: nec labores
ulli prodesse: nisi diuinitus superna
irrigarent incrementa. Sic ego Maxi-
miliane Principum gloriosissime: nō
erubescens in hoc laudanda antiquorū
sectari uestigia: ingenio mei primitia
si quod est. Maestati tuae offerre decre-
ui. ut in posterum probitate mactet: quid
quid nominis tui auspicijs sumpsit ex-
ordium. Cui post deum optimū Ma-
ximum omnia debemus. Si quidē iure
sanguinis nobis datus es princeps: cum
nemini dubium: quin parentes et patria
hoc est princeps qui salus et decor est pa-
tria post deum magis sint colendi. At
qui deum amat principem amet neces-
se est. Sed non minus obseruandus: quod
diuino nutu hominumq; suffragijs or-

2
bis imperator es constitutus: cuius omni
um testimonio tanta debetur reuerētia:
ut deus in terris imperator non absit
de sit uocandus. Quod non modo pri
sci uiri religionis nostrae ignari per as
sentationem uerum christiani nominis
professores: ac Barbari ob deuotionem sunt
attestati. Nam quemadmodū numinis
alicuius praesentiam in quouis opere in
cohando inuocare consueuerant: ita et
imperatoria nonnūquā implorabatur
Maestas. cuius effigies pro fausto auspi
catoq; signo in bellis ferebatur: in libris
quoq; scribendis imperatorum inuoca
batur nomen: ut ex fastis Ouidij Germa
nicum Caes/et Lucani Pharsalijs Nero
nem inuocantium satis constat. Narrant
praeterea Hystoria Athalaricū Gothorū
regem post imitas amicitias Constantino
poli exceptum: Theodosium Aug. terrēni
adpellasse deum: in quem nefas foret le

uare manus. Nonne uegetius uir christiani
hoc ipse ostendit ad Valentinianū. Angu-
stum scribens. Q. nihil recte incobatur nisi
post deum fauerit impetator. Sed quor-
sum hac tanta uerborum series: nisi ut o-
stendam nos omnia Maiestati tuae debe-
re: subnectamq. mee aliquam causam au-
dacia. Verendum tamen ne quid offera-
mus: quod aut ineptum censeatur aut in-
dignum. Nam uti ille inquit Pagina in-
dicium docti subitanea mouetur principis
Confisum tamen de tua admirabili de-
mentia affectio excusabit: si doctrina mi-
nus suggesterit/cum uilia nonnūq. uel
magnis Principibus usui sint. Quare et
ego haud trepido exiguum munus noi-
tuo dicare: quod nullus hactenus inco-
gnitum sciti tamen non inuicendū fore
putauerū. Videlicet Stemina tuū: hoc
est originem: qua ex patre a Romanis
seu uerius ab antiquioribus: qui ante Vr

bem conditam fuerant deriuasse proba-
 beris: ut non tam electus q̄ natus Prin-
 ceps Romanae monarchie uidearis.
 Accipies itaq; Caesar inuictissime se-
 rono multu has Lucubratiunculās no-
 stias: non solum ea quae in hystorijs
 partim partim in marmoribus reperi-
 de Petro Leonis filio ac descendenti-
 bus quos posteritas per leonenses dixit per-
 tractantes: Sed de superioribus anti-
 quis utpote Leone & Sergesto petri pro-
 genitoribus. Qui ut patribus a Maxi-
 mis descenderunt. Quorum ut ordine
 procedatur familia origoq; altius pri-
 us est ex auctoribus repetenda inde ad
 Maximos per leoniosq; descendendam.
 Eos longe nobilissimos antiquissimosq;
 super ceteros Romanos esse constat. Vix
 enim tantum de Horatijs: Corniis:
 Scipionibus: Porcijs: alijsq; familijs
 omnes narrant Hystoriae: quantum de

falls fabris: a quibus Maximi descendit.
Quod si interdum annos sub obscuro
præteruerimus Venia danda erit.
Quoniam pacto post tot sacula silen-
tio scriptorum transacta: quæ se ipsa
consumunt post tot tantasq; in urbe
factas interruptiones: ædium titulorum
q; subuersiones: extinctioniones fami-
liarum: et quod maximum est librorum
amissiones: quis iam aliquid certi de ei-
usmodi re factæ præsumet in mediis: q; q;
in parte hoc factum speremus! Quod si
solum apud grecos a Cœdro: Dido ve-
gina Carthaginensium a Belo rege Assyri-
orum: Hannibal a Barca centum gento Samana:
Turnus Rex Rutulorum a fauno pice et
saturno: Apud Romanos familia Iuliorum
ab Aenea Ioue & Venere: Moecenas
a Porfena alijsq; hetruscorum regibus
se se gloriantur oriundos: Multiq;
doctissimi uiri hanc leuem coram iac-

44.
tantam Inis sint a usi comendare. Postre-
mo franca Troianos. Aliq; scabsq; ratione
nunc fingant Coruinos. Cur non mihi *Sectas notat.*
liceat rationibus multis adducto hoc ip-
sum efficere. Praesertim ubi nuper me
multo doctiores serenitati tuae satis he-
sita bundae Romanae sint nisi originem
ostendere. Quam nos pro uirili intendi-
mus parumper elucidare aut uerius ap-
probare. Tu uero Philippe Principum
gratiosissime. Vnicam orbis pignus
paternis colloquijs contentus esse dig-
beris: cuius sumam ingenuitate diui-
namq; prudentiam in tenens adhuc
annis positus ita effinxisti ut abunde
uidearis impartitus. Multaq; admira-
da tua in doles auspiciatur. Unde totus
orbis certissima spem sibi concipit: et ma-
turos tibi optans annos Dauidico carmi-
ne prosequitur. Intende prospere proce-
de & regna. Sed haec longiores exposcunt

sermões ab ignoscis itaq; q. tecum breuior:
sum: ne uerborum prolixitas alteritro fasti-
dium prouocet: nequum tamen oïo breuius
esse ne obscurus fierem: cum ingenio uil-
res non suppetant ut multa succincte cõ-
pendiose ue comprehendat. Superflua ihero
ac rescanda qua plurima inueniuntur itaq;
ex abundantis pectoris ardore emanata
a quouis docto ferenda cupio ignosceda:
q; cum nouis miles in campum ueniens
facilius peccare quam bene certare solet:
et tamen cum expertis quibus inferior e
contendere non abhorret. Nunc ad cep-
ta ueniamus Vos felices uictoria et tri-
umphus conferunt

ARGUMENTVM OPVS CVLI.

Escensum illustrissimū Archiducē
cum Austriæ. cui Maestas tua
directa linea oranda feliciter pite
fides hoc modo competimus. Hi primū
a Comitibus Habspurgē exierūt. Qui

5.

a perleonis Romanis descenderint. Nec
obstat: quod nonnulli Comites Habsbur-
gen ante tempora petri leonis fuisse ad-
ferant: cum tamen Habsburgen et illi
qui de monte Auentino Roma dicti
sunt eiusdem extitere originis. et adsi-
dua affinitate coniuncti prout suo loco
uidebitur. Perleoniij uero siue perleonē
ses a Comitibus de monte Auentino at-
q; de Maximis prodierunt. Maximus
a Quinto Fabio orti: qui ex rebus
gestis una cum successoribus Maximi
nomen est consecutus: et a Fabijs orti-
tus. Fabij uero siue furij siue fufij quos
Livius unum existimat ab Hercule Ty-
rinthio nomen originemq; traxere.

**DE RATIONE FABII
NOMINIS:**

in illis Cripato Fabiorum Maximorum
q; ac perconen cum Auenber
gensibus unā eādemq; originē:
libet fabij nominis inuestigare rationem.
Vnde eam familiam uel antiquissimam
esse facile apparebit. Qua nullā apud
Romanos aut rebus gestis celebriore aut
claris uiris magis refertam ab initio cō
ditæ Urbis licuit inuenire. Non plebeos
enim sed patitios illustriq; semper
habuit nisi ubi plebei esse uoluissent
prout sub loco uidebitur. Aiunt atquis
simos Italiae habitatores. Sen mos ille
africanis seu græcis alijsue gentibus i
oleuit: quæ primo Italiam tenuerunt ab
Agrestibus actibus esse denominato:
ut Fabios Lentulos Cicerones a faba lē
te cicere leguminibus quæ coluerunt
aut docuerunt colenda nuncupatos: nā
tunc rari cultores erant: et ex his quæ ter
ra sponte protulisset uictaret agriculturæ

6
poenitus ignari. At ubi externū aliquem
de indulta sulcos ducere & ex receditis
saminibus magna prouenire scenora
conspicerent. admirabundi eiusmodi
nomina indidere. Cum frequentior ha
bitator accreuisset ab Animalibus usur
passe nomina: ut Picos Portios Bubu
los Corninos Apronianos Mures: ut
Decius Mus. inde supercrecente pau
latim multitudine a rebus gestis dic
tos: ut Maximos Asianos Africanos
Gallos. A numeris ut Primos secundi
nos Quintos Sextos Septimios &c.
A mensibus ut Ianuarios Februarios
Septembres sump sisse cognomina: Po
stremo a corporis atq; animi dotibus
utiq;: ut Pios Plaudos Benignos Sup
bos Seueros Pertinaces Vastros ab ani
mo Dextros Sinistros Nasones Cris
pos Claudios Dentatos Crassos a Cor
pore Similiter a parentibus atq; locis

ur Terentius Afer luha Aquitanica a locis.
M. Agrippa M. F. Titus Vespasianus Vef-
pasian F. Nerva Traianus Nerva F a pa-
rentibus. Sic postq̄. Italia populosissima
effecta est diuersa nomina cognominatq̄
sunt introducta ad maiorem hominū no-
titiam differentiamq̄. Hæc extantia mar-
mora insculptis lris undiq̄. ostendūt. Nō
nunq̄. etiam nomina deficientis familiae
ab alijs usūpata aut propria immutata
ob recentioris nominis honorem prout
humanū genus nouis ac alienis rebus
plurimum oblectatur. Sic fabiorum fa-
milia teste Liiio in tertio prima deca-
dos et furia et fusia dicta est. Pluthar-
cus eam fodiam uocitatam autumat ut
puta qua primo fodere sulcareq̄. docu-
erit. Verba Liiij sunt hæc: fusios furios
fabios scripsere quidam: id admoneo ne
quis immutationem ipsorum uiroꝝ esse
qua nominū est putet. Itaq̄. cum hūanum

genus prius sub dio uideat: Inde contra
hyemeres ac alias tempestates antris uterentur.
Deinde Iuguria ac domos fabricant. Po-
stremo oppida ac moenia pro tutiori re-
ceptione inuenit. Quapropter cum ru-
stica uita urbana longe sit antiquior: ne-
cesse est rustica nomina urbanis quoq;
prius inuenta esse hinc efficitur ut fabios
fuisse haud dubitem ante quam oppida
aut urbes in italia conderentur: Si qui-
dem et ipsi a rebus rusticis nomen ferunt:
Sic eos constat ex antedictis fuisse antiq;
simos.

**CELEBRITAS. ET. RATIO.
NOMINIS. MONTIS. AVENTINI.
ROMAE. FABII. DICATI.**

Ventinum unum ex septem
collibus qui Roma celebres
habentur dictum uolunt a du-
obus regibus quorum utriq; nome erat
Auentinus. Altero Rege Aborigenum

illic occiso et sepulto. Altero etiam Rege
Albanorum Agrippæ filio in eodem hu-
mato. Alij ab auibus Vesperæ a Tyberi flu-
uio montem alluente aduolantibus: uel
quod magis placet ab aduentu hoïum:
cum in eo colle Templum Dianæ fuerit
commune omnibus latinis: uel ab ad-
uectu quasi aduectiuus cum testentur
collem illum antiquitus Seclisum a Ca-
pitolio et palatio flumine Tiberi Palu-
dibusq;. Multa præterea in Auentino
insignia templa fuisse ut puta Iunonis
Lucinæ Mineruæ Libertatis. Item
Ara longe ante V C Herculi ab Euan-
dro Rege posita. Quam cum familia
pinariorum illius ministris usq; in tē-
pora Maximiani Imp. perdurasse in-
uenio rē. Ex huius filia Palantia Hercul-
les fabium genuit: qui et Auentinus
dictus est forte illic sepultus ut ad cau-
sam nominis accedat. Item spelunca ip-

0
suis immanis Caci. Inde profundame
tis urbis iaciendis ab infelicis Remo
dictus collis electus: qui et in eodem
perhibetur Sepultus. Item Lucus Ioui
Sacer. Postea Vrbe ab immanissimis
Alarico et Athalarico Gothorum re
gibus capta circa annum conditionis
sue Millesimum centesimum trice
simum tanta subuersio facta est præser
tim duarum regionum Auentini et
Celij montium: ut usq; in nostra æta
tem præ cæteris regionibus deserta p
manserint. cum illarum incolæ profu
gi partim ad Alpes castrum montis A
uentini hoc est Auensburgū partim
ad Appoeninum Romæ oppositum
transmigrantes Monticelium condi
derint. quod nomina a regionibus im
posita clare ostendunt &c. Recepit ta
men auentinus Templo nostræ religio
nis quidelicet Diuæ Sabinae cū Palatio

Honory Pontificis: et Sancti Alexij prius
Sancti Bonifacij: Itemq; Aedem Beate Ma-
riae dictam de monte Auentino opulentā:
cuius stipendia absq; diuino cultu a Cardi-
nalibus comeduntur: nec absq; animi do-
lore uidimus in ea stabulatos equos ans se-
pulchrisq; pro praeseptibus habitis. In capi-
te quoq; montis ubi Boarium respicit Sa-
cellum Dni Thomae poenitus desolatam:
celebre tamen apud antiquos cuius col-
latio ac cura ad Maximos Perleonosq;
spectabat: eius fundamenta ex marmo-
re & lapide tiburtino Innocentius octa-
uius cum eam familiam delere cuperet
pro calce urenda uenundari etuiq; fecit.

**COMPARATIO. FABIORVM.
ET. FVRIORVM. CVM. PERLEO-
NIIS. A. LOCO. GESTIS Q.**

Ercules Tyrinthius a Ciuitate
Graeciae ubi maxime claruit
sic dictus notissimis hystorijs

perhibetur oblectatus Auentino monte:
tum q̄ cacum crudelem latronem in illo
intremerit: tum etiam q̄ ab E uandro Re
ge tunc ea loca incolente illic sibi erecta
fuerit ara: sua q̄ ipse Hercules in eodem
monte sacra instituerit potinos pinari
osq̄ ministros deputans Verisimile est
q̄ fabios qui ab eo sicuti uidebitur descē
derunt eorum sacrorum curatores reli
quent. quo magis montem illum obser
uarent. Orta postmodum inter Romu
lum ac Remum fratres discordia: de lo
co ac nomine condendæ ubi deligendo:
dum Palatium Romulus Remus Auē
tinum poscerent: confestim traditur duas
adstitisse familias. Quintilios ac Fabios allos
Romulo: hos Remo adhasisse: haud aliam
ut creditur ob causam adducti fabij erant:
nisi quod illi monti a Remo delecto: poti
us quā palatio herculis progenitoris amo
re afficerentur: ut noua urbe nouisq̄ mœ

nibus ornaretur. Occisus etiam a fratre Remus
in eodem monte Auentino sepelitur: hinc
utriusq; tam Hercules q; Remi memoria
Fabij ac furij adducti perpetuis tempori-
bus enim excoluerunt plurimis structu-
ris et sacris adibus adornantes. Maxi-
mosq; a Q. fabio descendentes eundem
non solum excoluisse imo totum fere
possedisse constat. Coenobium quoq;
dium Bonifacij postea sancti Alexij nun-
cupatum uerosimile est a Maximis esse
erectum. Quorum donationes in cartis
pecoreis antiquissimis per imperatores
approbatae: et longobardica littera scrip-
tae mihi illic ostense sunt. Multa etiam
ibi maximorū sepulcra marmorea parti
effracta: partimq; extantia uisuntur: et
quidem celeberrima: ut que Dominus
Leo de Maximis legitur quem genito-
rem petri leonis fuisse constat prout
suo loco uidebitur. Quare autem hic

10.
petrus Leo et non petrus de Maximis
ut cateri dictus sit ignoro: nisi quod hoc
cōmuni plebis appellatione acciderit:
aut quod ipse non prædecessorum sed sua
potius gloriæ inniti uoluerit: mallens
posteris de se quam auitum relinquere
nomen. Vtrosq; tamen et Maximos et
perleonios (si quando alio se commora
di causa contulerint) de Auentino mō
te uocatos intuenio. Nec prætereundum
est. Quod Camillus de benninben. Ro
manus Cuius clarissimus familiarū an
tiquarum diligentissimus indagator
mihi hæc inquirenti dixerit: Perleo
nensem familiam tempestate nra par
tim de Leonibus partim de fabijs nū
cipari eiusq; dictis persuasus primo sui
hanc familiam credere a fabijs oriundā:
quod postea per multa inditia comperi.
Hæc pro argumento sufficient quo per
leonensem familiam a Maximis fabi

isq; descendisse constat. Perleoni etiam no-
stra aetate extantes celebriorem partē hoc
est frontem montis Auentini qua forū
Boarium respicit hereditario iure possi-
dent: et plurima alia a Petro Leonis F. pos-
sella prout inferius clarius patebit.

**COMPARATIO. PERLEO
NENSIVM. CVM. HABSBVR
GEN. AB. CLYPEORVM. IN
SIGNIBVS. ET. COGNOMI
NIBVS.**

Estat nunc Maximiliane in-
uictissime ostendere familiam
Habsburgen a Maximis per
leonisq; deriuasse ne ullum
superstet dubium. Nam cum clemētia tua
falsis laudibus aut adulationibus non de-
lectetur. Si quidem aliorum iudicio ac scrip-
tis constare potuit Comites Habsburgen-
ses a perleonē esse oriundos: quominus
opus foret hic iterum demonstrare. Tamē

ut nonnullorū dubia tollantur e medio hec
breuibus subnectam: deum obtestans
me hic nihil inserturū nisi quod ex ue
ristis hystoriarū persuasioibus depredero.

A. COGNOMINIBVS:-

Omites de monte Auentino
dicios Romæ sedes locasse
difficulter inuenio nec hoc
nos moueat: cum illi de Maximis et perle
onijs apud hystorographos nocentur
inclin et illustres que cognomina ma
ioris dignitatis fuere quam Dux aut
Cornes: regibus quidem attribueban
tur. Comitum aut Ducum recentiora
sunt munia: quibus præfecti et præsides
utebantur. Ab Archadio enim Honorioq;
Imp. tra duntur primo instituta: & demū
per Gallos germanosq; imperatores ob
seruata: cum antea canomina solum mi
litaria essent. Sed Comites de monte A
uentino nil aliud q̄ Habsburgenses ger

manice appellatos ex nominis interpretatiōe
facile liquet. Nam cognito quod germani
crebrius aspiratione utantur et nonnunq̄.
b. aut. f. pro. u. proferant ut Veronā Bern.
uocant: et ubi galli dicunt aues nos hab-
ste proferimus. Latini quoq; hoc faciunt
ut Bisuntium pro Visuntio. Liuet pro li-
bet et cetera id genus. Considerato quoq;
montem a nobis uocari Bergas. Inde per ab-
sorptionem. e. et. u. Habsbergē sine Habs-
burgē pro Auensbergē dicimus super-
flua adiuncta aspiratione in principio.
que uix pro lra habenda est. Petrus Leo. e-
nam pur lion dicitur ubi. e. in. i. mutatur.
Comites igitur Auensbergē (sic enim
eos appellare conuenit) nihil aliud est di-
cere quam Comites Auentini montis. hoc
nominis significatum indicat. Eos idcir-
co etiam a Romanis originem traxisse fa-
cilius credimus. Q. Jordanus Osnabur-
gus qui tempore Rudolphi Imp. claruit

12.
adferat post inruptionem Gothicam in
urbem Romam factam: multos nobilif-
simos ex Romanis ad alpium iuga quas
quidam pinnas uocant in Heluetiorū
territoria aufugisse: ibidemq; cōsedisse.
inde adhuc nostra aetate uidemus eos fu-
gitiuos ciues ob patriæ amissæ dulcedi-
nem ædibus et prædijs suis licet in as-
periori solo positis Romana nomina ī-
didisse: ut qui Auentinum montem ī-
coluerant alium collem in alpibus A-
uenbergum nunc corrupte Habsbur-
gam hoc est Auentinum montem ap-
pellarunt. Sic Bernenses ab urforum
familia. Et illi nobiles qui apud fribur-
gum Auenticæ Perromani hoc est de
prato romano nuncupantur. fribur-
gum etiam nihil aliud significare ui-
detur quā liberum castrum: forte ab
libertinis habitatum. familiam quoq;
illorum qui de montibus dicti sūt pos-

sibile est de regione montium oriundos.
hæc diluade monstrant eam provinciam
in qua Habsburgū situatur a plerisq; ro-
manorum fuisse habitatā. Nec adduci pos-
sum quāobrem Romę mons Auētinus
ad hominum usum accommodatissimus
ob uiciniam tyberis post Gothi cam
cladem præ ceteris quatuordecim urbibus
regionibus manserit cultoribus infre-
quens et desertus: nisi quod habitatores
illius aliquādiu ob metum cū deserren-
tes in alpibus commorati sunt. Nā præ-
ter Cenobia diuorum Alexij at Sabi-
næ & pauca Sacella nihil illic uisitur:
Quicūque tamen ex Maximorū fami-
lia post modum urbem incoluerit nō in
monte sed hominū frequentioribus lo-
cis habitationem delegit: iurisdictio-
nem motis nihilominus sibi cōseruans.

A. C L Y P E O R V M.
I N S I G N I B V S.

Lycorum quoq; sine scuto
rum insignia tam Comitum
Auenbergē quā Perleoni
orum sunt conformia. Q

q̄ illud genus nobilitatis apud ueteres
penitus sit ignotum quod nulli dero ho
mini dubium. Nam res publicæ signa
habebant ut Senatus et imperatores Ro
mani Aquilam fuscā Populus uero ar
genteam. Familias uero aut singulos
homines priuata signa habuisse minie
constat. præsertim quæ per posterus et
successores usurparentur. Tyrones enī
cum clypeis albis militabant teste Vir
gil. Parmaq; inglorius alba: post aliquod
facinus perpetratum depingebatur ī Tro
paes. Ad milites ab hostibus in præliis ī
tenoscendum. Iris utebantur teste Vegetio.
et ex tristis galearum discrimen prima
tum ab inferioribus capiebatur. Iā ignoro
unde originem sumpsit iste uanae pic

pictura abusus aut unde inoleuerit: nisi
quod imbelles aut plerumque ignaui fortibus
nobilibusque æquari uoluerit. Ut cum que
sunt: ante imperium ad francos & Germa
nos delatum nulla eiusmodi fuit cura no
bilitatis. cum sepulchris mortuorum non
scuta uarie picta: sed facies defuncti po
tius insculperentur. Sigilla et gemma
lris primo: inde figuris animalium exculp
ta: hæc apud Plinium clare leguntur.
Sed nunc ad nobilia sæculi nostri inditæ
redeamus. Insignia. Clypeorum Comi
tum Auensbergensium Leo cruentus siue
purpureus inaurato campo aurea coro
na decoratus supra Galeam bina colla
Cygnorum. Eadem insignia a Perleöijs
adhuc superstibus mihi Romæ osten
sa sunt. Qui illa in uetustatis honorem
in adibus depingunt cum alijs insig
nis: quæ modo usurpant: tanquam a
Petro Leone magis obseruata. Qui ut

14.
supra dictum est maiorum gloria spectat
videri potuit sua malens iniri. Cum
nec auitum nomen: nec insignia nec se-
pulcrum quidem excoluerit: omnia in
suam laudem usurpans ut plerumq; fit
ante basilicam Sancti pauli in uia osti-
ensi in uestibulo sepultus uisitur. Auē-
tinum non incoluit paternum nomen
non usurpauit. Vtraq; insignia prout
Romae inuenimus ad exemplum hic
inferius apposimus. Sinistra insignia
qua Petrus Leo gestauit. repperi etiam
Neapoli quosdam nobiles de Latrico Vi-
ce comites Sancti warrini gestasse q̄ tūc
apud Regem Robertum claruerūt: for-
te ab illis se maluit obrecentem auctori-
tatem nominari q̄ a Maximis quorum
fama iam pene intenerat.

Dextrorum insignium eam opinor causam:
quare perleonij gestent. Quod Herculem
progenitorem eorum quantū ex fabiorum
ratione omnes Hystoriae narrant binos iter
emisse leones atq; alterius uelleit pro uesti
mento usum. Inde de pelle cadauer ac cru
entum tanquam nobile signum victoriae
posteris in clypeis depinxisse.

Cognita ex antedictis fabiorum
cum perleonis eadem origi
ne conueniens erit clarorū
uitorum quos fabiana fami
lia produxit aliquam facere mentionem
quoniam propositi nostri fuit institutū
hoc solum ostendere. Praesertim ubi ma
ximos Romanorum imperatores in fune
ribus suorum orationibus non modo nō
crubuisse originem nobilitatemq; oste
dere. Sed et eorum progenitores amplissi
mis praconijs collaudasse. Sic Iulius Ca
sar in funere Iulie amite ostendit origi

15
nem suam a dijs ac regibus deriuasse. Et Ser-
gius Galba imperator se continuo Quinti
Catuli Capitolini nepotem asseruit stema
q; in atrio proposuit quo paternam ori-
ginem ad Ionem matrem ad Pasiphaen
Minois regis uxorem referebat. Erat itaq;
tanquā Epitonia quod sequetur in quo Il-
lustres uiri Fabij Furij et Fusijs nois quos
facilius inuenire potui breui calculo nume-
tabuntur: nec moueat quēq; horum no-
minum diuersitas: cum et in alijs familijs
plurima ac diuersa nomina reperiantur:
nam Claudia gens et Clodia exclusa dic-
ta est. In sequentibus est aduertendū: Ro-
manos tribus nominibus appellari solitos:
Verbi gratia M Furius Camillus. Q fabi-
us Maximus quod fabio aut furio ante-
ponitur prænomen uocatur: quod uero
sequitur cognomen: nomina non mutā-
tur: illa ad differentiam fratrum et pro-
pinquorū uariātur prout inferius patebit.

DE PRIMO FABIORUM PARTE

namque Saturnus Rex Crete inclytus mul-
tarumq; rerum sagacissimus in au-
reolis treis saeculis regnasse dicitur. eius
mentionem adeo facimus ne procedamus
in infinitum: quod ipsi philosophi abhor-
rent. Nam cum fabij ab Hercule descēderit:
opus erit et huius querere originem. Si q̄
clarum prætulerint. Iouem enim profite-
tur patrem qui et ipse Rex Crete erat. Isq;
ut inquit Virgil parentem te saturne
refert: tu sanguinis ultimus auctor. At cū
supra saturnū neminem inueniam qui
præpolleat: Verum enim ac primū paren-
tem humani generis Adam extitisse ne-
mo ignorat. Sed de hijs loquendum est
quos hystoriae illustrent præsertim no-
stro proposito insituto congruētes. Sa-
turnus itaq; Stupis tuæ principium e-
rit. Qui cum a Ioue expelleretur regno
fugit in Italiam ad Latinum Regem

16
quem postquā vini seminandiq; usum
docuisset: nam agrorum cultura usq; in
ea tempora incolis adhuc incognita erat.
utputa: qui uenationibus atq; his que
terra sua sponte producebat uictitarent.
a Rege in partem regni susceptus est. et
ab agresti populo ob tam utilia inuēta
pro nummine habitus. Cumq; idigenæ
eius nescirent originem a celo delapsū
existimarunt. Inde deorum pater teste
Virgilio est appellatus. Primus ab Aethe
reo uenit Saturnus olympo. Arma io
uis fugiens et regnis exul ademptis. Sa
pientes tamen mortalem fuisse minime
dubitant. Sic enim ait Ouidius. Postq;
saturno tenebrosa in tartara misso sub lo
ne mundus erat subijt argentea proles.
Quo nam pacto ad inferos mitteretur:
qui superna gubernat. Sed uiguit ea
opinio. quam narrat Hesiodus ut an
tiqui primos mortalium q; puram ac

claram uitam agerent deos esse uoluerunt in
de alios sequentes q̄ prudentes et saga
ces esse coeperint hermitheos hoc est semi
deos credidisse: post uiros fortes ī rebus
gerendis Heroas: deinde innocentes:
postremo fraudulentos ac sceleratos: q̄ uir
tia colerent nominarūt. Hinc saturnū:
Iouem Herculem et alios licet homines
esse scirent. tamen deos appellarūt. Tan
dem Saturnus regnum repetijt ī Italia
hoc est circa ea loca ubi nunc Roma ē op
pidum in eius honorem remansit. Qd̄
Saturnum uocant.

DE IOVE. SATVRNI. F.

Vb̄ argentea aetate nondū enim
Olympiades aut lustra apud gre
cos instituta erant quibus temporum se
ries internosceretur: Sed secundum re
gum aetates notabantur tempora. Iupi
ter Saturni filius regnat: qui ob īsignia

17
facta deus optimus Maximus a p̄tiscis gē
tibus est appellatus: cuius uirtutes ac uita
uulgatissima sunt apud omnes quæ in e
ius uita hand longius ē immorandum.

D E. H E R C U L E. I O U I S F.

Ercules uir fortissimus Iouis ex al
cumena Amphitruonis coniuge
filius siue ob ingentia facta creditus siue
Stupro natus: fuerit incertum habeo: nec
fabulas fictas huc adducere proposui: Sed
ueram hystoriam parum attingere: ut cū
hominem clarissimum extitisse probetur:
paulominus quingentis annis anteq̄ Ro
mana vrbs conderetur claruisse constat.
Huius inuicta uirtuti ac patientia in præ
ferendis laboribus arumnisq; remissis e
tiamq; fabulis nemo unquam potuit æ
quare. Tres leones interemisse legitur. qđ
mirandum non est. Nam sana hystoria
testatur Sampsonem Leonem superasse:

et apud Romanos septus leones etiam indo-
mitos ab Imperatoribus alijsq; hominib;
in Theatro constat esse occisos. Vnius Leo-
nis pelle Hercules pro Pallio usus est.
De laboribus eius ita scribitur:
Prima Cleonaei tolerata arumna Leonis
Proxima lernaam ferro & fate conidit hydrā.
Mox Erymanthemum uis terrena percussit aprū
Acripedis quarto tulit aurea cornua cerui
Stymphalidas pepulit uolucres discrimine quinto
Threiciam sexto spoliavit Amazona balthico
Septima in Argaeis stabulis impensa laboris
Octauo expulso numeratur ad oreā Tauro
In Diomedeis uictoria nona quadrigis
Geryone extincto decimā dat Hyberia palmā
Undecimū mala Hesperidū distracta triūpbū
Cerberus extremi suprema ē meta laboris
Post plures itaq; orbis regiones peragratas tan-
dem ex Hispania de Geryone uictor siqui-
dem Tyrannorum deuictor malorum
q; ferarumq; sedulus extinator erat. In

18
italiam uenit in ea loca ubi nunc Roma ē
tunc Palantaum erat oppidum ab eius
conditore Rege Euandro ex Arcadia pro
fugo exceptus hospitio. Qui dum cacum
furem immanissimū in Auentino monte de
litentem interemisset a Rege ac suis quos
a tanto monstro liberauit pro deo est ob
seruatus: dicata ara sacrisq; perpetuis ī mō
te Auentino institutis: cui inter sollemnia
uirgilio teste hec fundebantur preces.

Salue uera Louis proles decus addit diuis
Et nos et tua dexter adi pede sacra secundo
Sic enim aliquādiu apud Regem permo
raretur amore filia eius Vindemia uel ut
alii uolunt Palantia: hanc compescit ge
nuitq; ex ea fabium virum optimum
qui auentinus dictus est teste Seruio. Pla
tarchus uero fabium ex nympa mīre
genitum opinatur licet alij ex indigna
adserant. Vnde Romae familia fabiorū
habetur originem. Alij fabios fodios ab a

grorum fossione uolunt dictos. Genuit pre-
terea ex alijs alios filios prout maxime erat
fecunditatis. Nam Lacedemonij per mul-
tos annos nullum Ducem nisi nisi qui ab
Hercule esset oriundus habere uoluerunt
Sardus praeterea eius filius insulae San-
daloti dicta a se nomen reliquit Sardi-
nia namque uocatur. Tanta etiam Hercule
ante alios uirtute praestabat ut non so-
lum apud graecos ac Thebas Sed per to-
tum orbem pro deo sit habitus. Quod
meta per eum antea ad loca inaccessa
posita. templaque posita satit indicant.
In Italia ut gratiam patriam omnitan
celebratissimus. duo namque portus de
eo nominati alter in Brutijs iuxta Hyp-
ponem locorum oppidum alter in ligur-
iae finibus ac Tusciae qui dicitur portus
Herculis Monœti. Multa praeterea oppi-
da ab eo nomen traxere Herculanea et
Heraclaea nam Hercules graece Heracles

9.
dicitur Romae duo templa habuit unum in
foro Boario aliud ad portam trigintam
quod herculis victoris dicebantur. de hoc
quoque haec carmina Romae in marino
repperimus. H. inusum ad rubea ibi
Deo Herculi Inuictis solimul
Te precor alacris lacris Inuictis periculis omni
Rite tuis laetus dona feris meritis
Hac tibi nostra potest tenuis perfere camera
Nam grates dignas tuipotis efficere
Sume libes simulacra tuis quae inuicta Celo
Aris urbanus dedicat ipse sacris
In hispania quoque columna de nomine
eius hercula dicta sunt rupes quaedam in
quibus metam posuit. In finibus quoque
Cantabrorum quos et elandiam prouidam
tuam inhabitas se constat nostra aetate saxum
ingens insitum cum effigie Herculeae sub
scriptum deo Herculi sacrum. Herculi pra
terea multa sacre cognomina. Thebanus
a natali Amphitrioni ades a patre puta

vide Suet. fol. 23.

ino. Tyriathius a loquedubonis. Clamiger
a clana quam gestabat. Alcmenę filius ama
tre Proles Iouis. per eum apud antiquos
sols uirs iure fas erat Inde adhuc iu
randi aduerbia remanent. Hercule Her
cle me herculos et me hercule: cuius maxi
mos labores alicuius extollere uoluisseut.
facta hercules nominatur. Legitur etiam
magno et pueri corpore fuisse hercules Gy
gant: quam alijs hominibus aequalior
Olympiada primus instituit hocē olyn
picum certamen Sed a tempore Acteyli iu
dicis Atheniē prima olympias spacium
quatuor annorum cepta est numerari:
ad quam ab Hercule anti feruntur inter
lapi: ecce xxx Iam decens est hercules
factis enarrandis supercedere: cum mors
eius cognita sit. Venenata enim infectus
ueste quam Deyanira miserat sese com
bussit. De loco mortis eius uaria dicuntur ple
niq; in Thessalia alijs sicut Asiti in Hispania

perisse uolunt Auctor est Salustius. Hæc et
si prolixè de cotanq̄ fabris genus parentel
dixisse conuenit.

Docto per ea quæ scripta sunt ex fi
dedignis auctoribus fabros supra
quingentos annos ante .V. C. exiisse. Qd̄
interea egerunt quo imperium Italie apud
albanos habebatur non reperio: nisi quod
forte ad Hetruscos cõmigrarint apud
quos et præsertim Ventulomios ipse Her
cules aliquã diu feliciter regnauit quam
q̄ tan scriptores debet parũ aut nihil reliquerit.

IN PRIMO. ET. SECUNDO. SÆCULO.

AB VRBE CONDITA.

Nunio quo vrbs Roma iudamietis tra
stati iaceretur palatru Anno uidelicet
ante salutẽ nram supra septingentesimũ ut
superius tactũ ẽ Fabiorũ mēno iuētur: quos
Remo ut vrbsi Auctino Hetruli sacro cõde
retur ad helisse hystoria narrat. Cũ Quirũ hĩ
Romulo faueret. Occiso itaq̄ Remo Fabros
stati Romulo reconciliatos patim noua mema

partem Atratinum inhabitasse uolunt.

IN TERTIO. SÆCVLO. AB V. C.

E inde Anno ducentesimo Sexagtesimo
nono tertio post urbem conditam que
discentis xliiij. annis regibus paruit illis
Sexpalsis duo consules creantur. Annuus
magistratus erat per quos summa imperij
regeretur. Fabiorum consulum memoria
inuenitur quorum primus Sextus furius
Cos legitur anno nono decimo post exactos
reges: quem idcirco pono quod furij ut su-
perius ostensum est a fabijs non differat.
Tres fratres fabij erant quorum primus
tertio anno post furium reperitur is est
Q. fabius Cos. ii. in eius primo consula-
tu Acqui et volsci uincuntur et quia
nouus erat hoc est ex fabia gente primus
odio plebi habitus est. Tamen et alij ex
eius familia hanc dignitatem consecuti
sunt. ut uidebitur in secundo eius con-
sulatu Cimiles atq; ex terna discordia

est in hoc anno...

21

incēbuerunt ob legem agariam. Tandem in bello Hetrusco apud Veientes vir consularis occiditur. Primum eius consulatū sequitur C. Fabius frater Cos. iij. in primo consulatu Aedes castoris primū dicata. Aequi et Volsci rebellantes uerum uicti, in secundo collegam habuit Sp. Furium, ubi Livius de illo cum multum laborasset ad sedandum motus Civium sic scribit. Unus ille uir Cos rempublicam sustinuit deinde odium in eum uersum obtinere tamen patres ut in Fabia gente consulatus maneret. Expeditionem accepit in Veientes. In tertio consulatu cum sola familia sua bellum Veientanum exposcit prout inferius uidebitur. Eius primum consulatū sequitur M. Fabius frater Cos. ii. in primo concertatio pullulavit de lege agaria. Bellum cum Veientibus initum Volsci rebellant celestia prodigia uisuntur. Lam

in eius laudem sic ait L. Iulius prima deca
dos libro tertio: fabium inde nomen igens
post tres continuos consulatus unoq; uelut
tenore omnes expertos tribunatus certami
nibus habitum ita ut benelecanus mansit:
in ea familia aliquadum honos. in altero
consulatu suo Q. fabius frater cum altero
consule aufugentibus militibus ceduntur
apud Veientes. Quorum casum M. fabi
us aspiciens militesq; subsistere cogens uo
tum enim fuit non nisi cum uictoria debe
re reuerti ceteri fratris cadauer facile sub
cultat ut acius in hostem prosiliret: assi
stebat etiam C. Asio fabius uir consularis
cuius mentionem fecimus. qui consulem
superstatem suo hortatu ita apud Liniun
animat. Et nos ut decet proceres ut fabio
nomini est hostis pugnando potius qua
adhortando accendamus militum animos.
Nec antea consul fratrem desleuit occisum:
q; eadem de hostibus ac patria libertate

22.
bene vindicasset. Victor triumphum ob
latum recusauit parta uictoria fratrum
deflens: qui triumphus depositus omni
honore maior haberetur. Aduertatur hic
ex uerbis Liiij fabios omnes fuisse proce
res cum non nisi patritij ac nobiles adsu
merentur ad consulatus. Patritij enim
a patribus haec est progenie senatorum
dicti sunt. In hoc suo consulatu primus
tribunus legis agrariae creatus est. Illud
nequaquam pretereundum. Quod M. fabius
a uerenti bello rediens uulneratos lesos
q; milites partim suis gentilibus par
tim alijs ciuibus curandos distibue
rit: neque aibi quam apud suos ma
iore cura habitos inde plebis beniuo
lentiam conquestiuerit: et sic fabij po
pulares esse ceperint. Ex quo patet
eos antea plebeos aut ignobiles extitisse.

Onuenit nunc de Cæsone nar
rare quod promissimus sequetur

anno. xxxiij. scilicet post exactos reges ter-
tio consulatu Cæsionis ob interitum fabio-
rum claro. Nam cum non minus ple-
bis q̄ patrum adsensu creatus esset. iam
fabiorum familia illata a uegentibus in-
iuria hant erat immemor et ob Q fabij
Cædem indignata acrem concepit iram.
conceptamq; diutius sufferre nequiens.
cum Cæsone eorum consule animosise-
natim addeunt. Veiens bellum priuatum
sibi deposcunt rem pro ut erat gratā po-
pulo Romano se facturos opinantes. qui
tunc triplici bello ueienti Volscis et Aequi-
co implicatus erat. Consul pro gēte sua
ad senatum penes Liviū sic orat. Ad si-
duo magis q̄ magno presidio ut scitis
patres conscripti bellum Veiens eget. Vos
alia bella curate: fabus hostes Veientibus
date: auctores sumus tutam ibi maiestate
Romani nominis fore: nostrum id nobis
uelut familiare bellum priuato sumptu

28
gerere in animo est. Respublica et multe
illuc et pecunia uacet. Gratia ingentis ac
te a Senatu. Consul e curia egressus co
mitante fabiano agmine quid in uesti
bulo curiae senatus consultum expectātes
steterunt. Manat tota urbe rumor fabio
ad coelum laudibus ferunt familiā unā
subisse Ciuuitatis honus. Veniens bellū ī
priuatam curam in priuata arma uer
sum. Si sint duae roboris eiusdem ī urbe
gentes deposcant haec volscos sibi illa Ae
quos populo Romano pacem tranquillā
agente omnes finitimos subigi populos
posse &. Fabij postero die arma capiunt:
quo iussi erant conueniunt Consul pa
ludanis egrediens in uestibulo gentem
omnem suam instructo agmine uidet:
acceptus in medium signa ferri iubet:
nunquā exercitus neq; minor numero
neq; clarior forma et admiratione hōi
num per urbem incesit. Sex et trecenti

milites omnes patritij omnes unius gentis:
quorum neminem ducem sperneret egre-
gius quibuslibet temporibus senatus ibat
unius familiare viribus ueienti populo
pestem minitantes. Longius aliquanto
qua par est uerbis Lini inherentes digres-
si sumus ut laudem fabiae gentis in par-
te attingeremus: nec pudeat latius illa u-
bi maxime congruunt prosequi: quae ue-
teres amplissimis praconijs nisi sunt extol-
lere. Nam si hoc tempore ea familia tante
potentiae fuerit: ut Tricentos sex sua gen-
tis haberet patritios quid magis ad glo-
riam eius addi possit. Immo ex hoc con-
cluditur fabios omnis nobiles fuisse tum quae
patritij nominentur: tum etiam Quae crebros
gesserint consulatus ad quos honores us-
que in tempore L. Sexti primi ex plebe co-
sulis non nisi patritij et nobiles assume-
bantur. Sed reuertamur ad fabianum ex-
ercitum: ut aperte intelligamus diuinam

24
uoluntatem non semper humanis conres-
pondere uotis. Fabios secundum aliquos
alia turba frequens cognatorum Sodalium
comitata et super quinque milia Clientium
cum eis ad bellum egressa perhibentur.

Qui post multas populationes atque incur-
siones ad Veientem agrum factas crebros
que conflictus inuitos: ita ut fabij superiores
hostem contemnerent credentes armis
suis minime resistendum. Annali bello
modo ferme continuato Veientibus ui-
sum dolo potius quam uiribus esse resi-
stendum. At ubi fabij uerato in campos
decurrunt: nam sparsim praeda armato-
rum intentos qua hostis per insidias ad
alliciendum posuerat: nec quidem suspi-
ces ab omni parte Veientes circundant:
et quos uiribus superare nequiuert post
longum dubiumque certamen fortissimum
quaque dolo interimunt vno dumtaxat
relicto cui ob teneram aetatem pepercere.

E. quibus Dux fieri quilibet aptus erat

G. armatis porta dextra est in proxima lano

Ite per hanc noli quisquis es omnem habet.

V. t celeri passu Cremeram terigere rapacem

Turbidus hybernus ille sinebat aquis

C. astra loco pronunt districtis ensibus ipsi

Tyrrhenum ualido Marte per agmen cū

N. on aliter q̄ cum lybica de gente leones

Inuadunt sparsos lata per arua greges

D. iffugiunt hostes inhonestaq; uulnera tergo

Accipiunt: tusco sanguine terra rubet

S. ic iterum sic saepe cadunt ubi inire aperte

Non datu insidias armaq; tecta parant

C. ampus erat campi claudēbat ultima colle

Siluaq; montanas oculere apta feras

I. n medio paucos amenta q; rana relinquit

Cætera uirgultis abdita turba later

E. cce uelut torrens undis pluuiabibus auit?

Aut niue qua zephuro uicta tepete fluit

P. er fata perq; uias fertur nec ut ante solebat

R. iparum clausas margine finit aquas

S ic fabij uallem latis discursibus implenti
 Quosq; uident sternunt nec metus alter iest
 Q uo ruitis generosa domus: male credit hosti
 Simplex nobilitas perfida tela caue
 F raude perit uirtus in apertos undiq; capos
 Prosiliant hostes et latus omne tenent
 Q uid faciant pauci contra tot milia fortes
 Q uidue quod i misero tempore restet habet
 S icut aper longe filius latratibus actus
 Fulminens celeres dissipat ore canes
 M ox tamen ipse perit sic non moriuntur iulti
 Vulneraq; alterna dantq; feruntq; manu
 V na dies fabios ad bellum miserat omnes
 Ad bellum missos abstulit una dies
 V t tamen Hercules superessent femina gens
 Credibile est ipsos consuluisse deos
 N am puer impubes et adhuc non utilis animis
 Vnus de fabia gente relictus erat
 S cilicet ut posses olim tu maxime nasci
 Cui res cunctando restituenda foret.
 Actenus Ouidius fabianam hysto

26
nam cum laude cecinit. at eam eos libros in
quibus antiqui de fabijs tractant non oſ
uindiq; in promptis habere possumus. aut
saltem non semper egeamus: necesse est ut
hic pro laude aut demonstratione nonnq;
superflua addantur. Sed nunc ad cœpta
redeamus. Tertio anno post eadem fabi
orum L furius Cos factus. Inde P furius
Cos Post Quintus fabius Cos iij inuēi
tur prefectus urbi in fabiana stirpis su
perstes inde Sp furius Cos cuius frater
furius legatus in bello æquico creditur.
Legati erat Maxima in bello auctoritas
habebatur tanq; Comes imperatoris ex
ercitus. Ipse consul incaute pugnant mit
tumq; uulneratus uix a suis eripitur. Se
quitur A furius Cos in M fabius uibula
nus Cos in Trib pot ū sub cuius consula
tu ager Ardeatinis restituntur coloniaq;
illuc deducitur pax domi forisq; man
sit. Sub G furio Patulio Cos celebres Indi

funt. Sextus furius Medullinus trib pot in
C furius trib mil. Q. fabius Vibulanus Cos
trib mil. Cos pot. ac interrex consularia
Comitia habuit.

IN. QUARTO. SAECULO

Vni Consularis magistratus ple
bi esset inuisus atq; plurima co
concitarentur Ciuiles discordiae.
Creati sunt nonnūq; loco consulū tribuni mi
litaris consulari potestate Primi anno ab Ve
ccc^{mo}. Interrex uero praesidebat interea
quo dissentio esset in deligendis magistra
tibus hoc est Comitibus nonnūq; et ipse e
lectioni praesuit diem dicens quo magi
stratus crearetur. in huius Q. fabij consu
latu Vulturium nunc Capua Campaniae
caput a Samnitibus capitur Volscum bel
lum inuouatur. C. N. fabius Vibulanus Cos.
Trib mil. G. furius Censor. L. furius Medu
linus Cos. Trib pot. V. In quarto eius

27.
Tribunatu Albanus exerceat anustegati
Romani idcirco in Delphos ad consultandum
Apollinem misit ex quibus fabius Ambu-
stus huc et Trib mil. sub eo cum Tarquinio
sibus acriter bellatum. Q. fabius Ambustus Cos.
Trib mil. Cæso fabius trib pot. iur. mansuet
Furius Camillus apud pisces Ro-
manos celebratissimus nominatus
impero quia magnis facinoribus admiran-
dus Secundus Romæ conditor habetur.
Dictator v. Trib mil. Cos pot. vii. Interrex
iii. Triumphator iiii. Consulatus ob civilem
malum nunquam consecutus est: et quicquid inter-
rex consulana Comitia agere poterit: tamen
iniquum ducebat inuito populo consu-
lem designari: et cum iustus imperaret se
se talem præbuit ut publica auctoritas
privata gloria maneret: collegas quoque in
magistratu semper habere passus est. Pri-
ma stipendia cum domesticis stringeret
angustijs contra sequeanos et volscos me-

ruit et cum in coxa vulnus accepisset non
se passus est dolore vinci. Sed extracto
telo e corpore foriter cum hostibus pu-
gnauit eorum impetum sustinens et in
fugam uertere cogens. In tertio suo tri-
bunatu ingentem a Capenatibus abegit
praedam. Inde interrex ac Dictator Dic-
tus ad occupandum Veios: quos Roma-
ni non sine desperatione decimo iam an-
no aegre obsederant: erat enim urbs o-
pulentissima militibus ac rebus bellicis
Romae: aut aequanda aut praeferenda: cui
qua multis annis pro gloria concertant.
Vnde decretum fuit lenare obsidionem.
Sed furius dictator statim milites de-
ficientes ab obsidione iusta poena mulc-
tauit: magnos ludos se celebraturum
uoluit, si urbem hostilem caperet. Iuno
ni quoque Veientium patrona aedem
struendam: inde per cuniculos urbem
cepit: militem praedae exponens Iuno

26
nem ex ueijs in urbem transferens in A
uentino monte collocat. constructo tem
plo sic fabianam cladem bene uictus cur
ru quatuor albis equis tracto uehem tri
umphansq; ingreditur. Apollini Delphi
co a uinea patris in congratulationem
missa. Acta haec circa annu ab v. C. ccc.
liiij. Inde conspirantibus Herulus et
faliscos exercitum ducit quorum urbe
enim arte obsideret. Quidam magister
nobilitum pueroru simulata deambu
landi causa portas paulatim egrediens
donec ad castra Romanoru appropin
quaret tum furis seductos discipulos tra
didit facile persuadens earum custodia
et parentes maguates et ipsam urbe de
di posse. Cui furis respondit se no cu
frande aut scelestis hominibus uictoria
querere. Sed imprimis uelle ut sic urbe
liberata et pacis uera maneat. Iniquum
etiam ducere iniuria ac uolentia ui

centi hostes: hinc magistrum traditorem qui
se rem acceptam fecisse credebat manibus
post reiga reuinctis uirgis cedendū pie
ris praeiuit: abne q. ad suos permisit.
Hanc furij uirgatem admigati phaliscista
tion sese dedere. Quarto inde anno cū
decimas praeda ueientane quas Iuno
nā uiderat iam exactas a moditibus dico
retur non modo non perfoluisse: sed sibi
usq. passe: in grauem tribunorū plebis
incidit uindiam: a quibus ingratis apud
Ardeam damnatur exilio: et xv. mili
bus grauis aenis plectitur: quo manete:
ut inquit Leuius: Si quid humanorum
certi est: Roma captiōem possuisset. Sed
ita uis fati impulsit. Nam cum eo tempo
re galli uirū ad dedine praecipue allec
ti in Italiam descendentes nouas sedes
quaerent: et Oppidū Hetruria Clu
sium obsiderent: Romani ad eos ut a
sociorum obsidione auocarent tres fi

29.
uos. M. fabij Ambusti legatos miserunt qui
dum contra ius gentium pro clusius pu
gnarent et iunius ex eis Ducem gallorum
telo interemisset: hinc ortum Urbis Ro
manæ dissidium omnia enim clusii ob
sidiione Galli ad urbem animo ulciscendi
iniurias tendunt. Grauius ferentes lega
tos ipsos ad maiorem calpurniam iam tri
bunos factos: quarelis suis cum derisione
auditis. Quos cum Romano exercitu
obuiam uenientes ad Alliam flumen ce
dunt: Inde urbem ipsam Romā iam ro
bore ciuū desolatam absq; labore capiunt
anno ab eius conditione ccc lxxv. igneq;
consumunt. Tantis ex alieni clade accessit
terror: post q̄ superstites non ad urbem sed
ad veios iam incolis uacuos confugerent:
quorum salus hos qui in urbe remaserat
latuit: ut præter exiguam iuuentutē & no
bilissimos senatores Capitolium pro præsi
dio occupantes: et aliquos senes iam triū

plus a honoribus perfunctos nulli inuenti
sunt: qui resisterent: hij enim urbem in qua
tot honoribus ornati erant morte potius
quam turpi fuga illustrare uoluerant: qui
bus fabius Pontifex maximus praesidebat
una cum hijs interfectus solum capituli
um restabat (quo pro refugio sufficere cre
debatur) et iam septimo mense obsessam a
gre defendebatur. Cum furius Camillus
et si ob ingratam patriam exularet: extre
mum tamen illius disidium ingenuit:
habitaq; coram Ardeatibus oratione pro
auxilio: q; non meritis suis sed fortuna sua
hoc iuuent exularet: edoctaq; gallorum:
extinguendorū oportunitate ita animos
Ardeatium inflammarit: ut unanimi con
sensu superstitum auxilio aspuarent: quo
animatus Camillus contracta ex nullis
manu statim gallos (qui pabulatū inciat:
secure dormientem nocte adoritur cedit
perturbat: ne pro consuetudine pabulatū

frumentatū ue exire auderent: quo factū
est: ut Capitolium obsidentes aqua ac
obsessi rerum penuria angèrentur. Tum
Romanorū reliquæ qui ad veios con
fugerant animo elati furium Ducem si
bi poscunt: ut ultimam contra gallos for
tunam experirentur. Qui licet optatus
priusq; ab senatu in Capitolio obsessō de
clararetur. Dictaturā quæ in bellis digni
tas erat omnium maxima capere uoluit: ac
cepto senatus decreto gallos ad interniciē
cædit. Urbem licet adustam cum omni præ
da quam collegerant recipit: qua recupera
ta aterrime obstitit: ne quod romani ex
tantes decreuerant urbem incendijs squa
lidam relinquerent et veios transmigra
rent: ubi ædificia suppetebant. Et ut erat
diligentissimus religionū cultor: omni
primū quæ ad deorum obsequium per
tinebant procurauit: fama: moenia: cæ
teraq; publica ædificia intra añū restituit:

ne urbem quidem uastatam crederis: sic M
furius Camillus seruata in bello patriam
haud dubie in pace seruauit: cum uentos co
migrari prohibuerit. Vnum scitu non indi
gnum occurrit: q. dum fabius genti in colle
quirinali statuti eet sacrificium. Et fabius
ex obfesso capitolio interitus per mediam
gallorum actem cum collem accessit et per
actis factis reuersus fuit. Gallis siue au
daciam hominis sen uerius ob religionē
eius stupentibus ac nihil impredientibus.
Anno post recuperationē urbem placuit
eisdem auspicijs defendi reimp: quibus
restitutata esset. M furius dictator dictus
contra Volscos pergit perniciē exinguē
da urbis adhuc intentos: a quibus uic
tor aduersus aequos ducit. Q fabio dies
dicitur a Tribuno plebis q. legatus i gal
los ad quos missus erat orator contra in
gentium pugnasset cui inditio cū mors
oportuna subtraxit. Linius in sexto pri

ma decadis in principio. Tunc de diebus
religiosis aguarum ceptum diem ad x v.
Calendas sextiles duplici clade insignem
quo die ad Cremetam fabii caesi: quo deinde
ad Alliam fluvium exiit urbis a Tribunis
fabii fraude pugnatum: a posteriore clade Al
licensem appellavit. Insignemque rei nullus
publice privateque agenda fecerunt.
Inde Galli Volsci Hetrusci ac Latini ite
rum adversum Romanos coniuravit: quod
nisi fata Camillum superstitem tot populis
victorem dedisset: actum crederetur de
Romano nomine. Sutrium enim ab his
captum recipit: omnibus terrorem incu
tiens: quod crebro rebellantes crebrius repres
serit. Demum plebem discordem cum se
nate composuit. Inde aetio maturus ac
gloria ex pestilentia qua tum increbuit
Romae moritur: mors eius quod acerba Ro
manis de quo ita scribit Livius. fuit enim
vere vir unicus in omni fortuna prim

ceps pace belloq; clarus priusq; exulatu met
clarior in exilio uel desiderio ciuitatis qua
capta absenti implorauit opem. uel felici
tate qua restitutus in patriam secū patriā
ipse restituit par deinde per quinq; ex
XXX annos / tot. N. postea uixit titulo
tantæ gloriæ fuit dignusq; habitus: quē
secundū a Romulo conditorem urbis Ro
mana ferrent. Nostra quoq; ætate Romæ
apud ædem sancti Siluestri in marmore
rupto: ob uetustatis auctoritatem auro in
cludendo memoria gestorum suorum le
gitur in hunc modum: nam principiu
cum fine deperditum est.

VEIOS. POST. VRBEM. CAPTĀ.

SCIS. AD. SVTRIVM.

SVBACTIS. TERTIVM. TRIVMPHA

VELITERNIS. ET.

Quod de furio Camillo scriptū ē nemo dubitat.

CIRCA. QVINTVM. SAE

Ed M. fabius Ambustus uir potens
 ac genitor illorum qui Vrbi exitio
 fuerant prateritundus non est. Q. duas fili-
 as habens nobili unam: plebeio alteram col-
 locauerit. hac cum se sorori quareretur ēē
 despectui: pater omnibus uiribus adhibi-
 tis procurauit plebeium uirum primum
 trib: plebis creati ut hoc medio sibi gradu
 ad ceteros honores pateret nobiliq; aequari
 posset is erat L sextus cuius supra mentio
 habetur primus ex plebe Cos: factus bien-
 nio ante q̄ Camillus moreretur: ipse uero
 M. fabius Ambustus. Cos iiii. semel iterum
 inuenitur trib. pot̄ ii. In primo cōsulatu
 uictoriā ab Hernicis est consecutus. a pha-
 liscis et Tarquiniē facibus et serpentib?
 perturbatus primo impetu fufus uictor ta-
 men euasit. In tertio prospere pugnat cū

Tribunibus qui capta Saffula ad deditioem
uenerunt. demū Tarquinienſes famulum
ccc XLVij. nobiliſſimi ex eis Romā miſ-
ſi caſi iugis et ſecuri percuſſi proimola-
tis in foro Tarquinienſi Romanis.

L. furus Camillus primum trib. mil cō-
tra inſulam Camilli incaute pugnas poſt-
modum dum eius conſilio obtemperat
in priſtinū honorem reſtituitur. Inde Cos
ac Dictator factus quia patribus preſti-
nam reddidit conſulatus poſſeſſionem.
ne ſcilicet plebeius aliquis eligeretur: cō-
tra gallos foeliciter pugnat ſub quo M.
Valerius Tribunus mil fuit qui tunc a Cor-
uo inſedente capiti Coruinus eſt appella-
tus. Cos ij contra Samnites ducit Sed æ-
gritudine correptus nihil clare peregit.
In eius iij Cos pedum capitur. Latio bel-
lum inferitur et ſubigitur.

G. fabius Cos contra Tarquinienſes du-
cens male pugnat nam ccc vij. milites

Ro: immolati sunt quod foedum suppli
 cum inanis omni clade aestimant: huc
 Vindicta facta: cuius supra meminimus sub
 eo tribus adita Pomptina et Publica lu
 di a M. finio uoti sunt. Lex de ambitu lata
 Q. fabius Ambustus sub G. Martio Ruti
 lio primo ex plebe dictore cum contra
 Tarquinienses iterum rebellantes perge
 ret magister equitum fuit. *orig. ambustus*
 L. iunius furcius dictator Atinum in bellum
 hoc est Sueullanum accepit et uictoria par
 ta aadem Junoni monetae nouit.
 Inde M. fabius Dorsuo Cos cum eius ex
 ercitu ad uolscos pergit et soram capit. La
 Pirrhus Rex Epirotarum se comouerat
 circa quinquagesimum Annu postq. Vrbs
 a gallis recepta fuit. Inde M. fabius dic
 tator interrex quo tempore Alexander
 magnus clarus habetur exercitus Ro
 manoru recensetur. Idem apud Cales
 oppidum Ausoniu captiuus cu Romai

illud obsiderent inactus oportunitatem sese
liberandi ob diem festum qui inter epu-
lis et potationes ab incolis celebrabatur:
ruptis vinculis ad Castra Romanoru con-
fugit inuens opidanos iam uino plenos
absq; cura degere: ita Romani sine ca-
de et sanguine calibus potiti sunt. Idem
iū Vir creatus pro Colonis ad Cales de-
ducendis agroq; diuidendo item magi-
ster equitu dictus cum Samnitibus
bellum gessit ac uicit.

Fabius Maximus siue alius ab illo
qui pater Q fabij Rutiliani fuerit
siue non male compertum habeo Dicta-
tor iū Cos vī Procos: interrex. Censor Ae-
dilis Curullis in adilitate sua causā pe-
stis quæ totam urbem infecerat ex acil-
la quadam intellexit et ad senatū retu-
lit. Matrona hausus quæ parauerat ue-
nenatis poculis consumpta sunt: ita vr-
bem a mortalitate purgauit. In Interre

34
gno suo Comitia consularia habuit. In die
tatura contra Samnites et Satricos pegerit
Claudiu fabium magistrum Equi
tum dixit. Tres consulatus cum P Decio
collega gloriose ac concorditer peregit
contra Hetruscos Perusinos Arretinos
et Cortonen Romanis hactenus incogni
tos ob locorum nasitatem bellatu foedus
ex actum eius frater M fabius Caco Silua
Geminu umbrosorum primo speculatus
et ingressus est iter ad dictos populos a
periens. Inde Perugia rebellis capta. Bel
lum Cos ad futru extripit. Inde ad sa
nites trasserat: ubi in proelio Romanam
aciem declinare uidens alta uoce licer
falso asseruit Decium collegam adesse
legionibus: quo animati Romani terri
tos hostes in fugam uerterunt: hunc Gi
meram cepit: sub eo etiam multa fuere
prodigia: Supplicationes publice actae
sunt. Vinu ac Thus praebitum: iultimo

Consulatu quem cum Decio gessit ingen
prelium cum Gallis habuim: ita ut ex
hostibus xxiiii milia ex Romanis viii
milia tricentos caesos fuisse constat. De
cius collega pro victoria et salute Roma
norum se deuotius fortiter occubuit a
fabio honorifice sepultus. Hic demum de
tribus populis Gallis: Helueticis: ac Sa
nitibus triumphauit. Consulatum pluries
oblatum tenuit nisi cum aut neccas recip
aut maiora bella exposerent Tandem ite
rum contra Perusinos ducit: et sup. iiii
milia caedit multos ex hostibus capiens.
Procos. contra Allifas pergit. Unde Ma
ximus sit appellatus. Linius in nono pri
mae decadis sic ostendit. Q. Fabius et
P. Decius Censores facti. Fabius omnem fo
rensem turbam ex cretam in quatuor tri
bus coniecit Urbanasq; appellauit. Inde
maximi cognomen quod tot uictorijs non
peperat parauit. Q. Fabius Maximus

Rutilius ad L. Papyrium Dictatore magis-
 ter Equitum dicitur qui in iulio Dictato-
 ris et absente coepta operum cum sa-
 nitibus pugnauit tam audere. **Q. 2**
 Continens qui in fabio tibi: ciad equis
 frena dicitur et quod impetuosius hostes
 persequerentur et licet in gentem uictoriam
 reportant. tamen senatus auiditas et
 Q. fabii patris preces uix tantum ualere
Q. M. I. X. M. M. V. I. N. O. E. D.
 quin dictator eiusmodi suam licet uidem
 in otiditiam captiua pena ad ductisset:
 tanta fuit disciplina militaris obseruatio:
 ut absque iussu imperatoris: etiam certa ac
 speratam uictoriam nemo parare aude-
 ret. ita liberatus Rutilianus obscura tam
 quam in gloriis uitam agere iussus est in-
 abilis illum honorem ullamue digni-
 tatem posse prodicere **Q. M. I. X. M. M. V. I. N. O. E. D.**
 Cum Saguntum in Hispania Romanis
 confederatum a Carthagine et ab Hanni-
 bale eorum Duce obsideretur. Legati a

Reginans ad eos fuisset ut ab expugnati
one sociali Saguntina desisterent. Inter
quos Q. Fabius Pampulus. Idem post
Saguntum expugnatum ex eis legatis qui
Hannibalem Romanis dedit poscebant
aut Carthaginensem bellum indiceret. His
pamphili ac Galliae Populos demum admonen-
tes ut Romana fide permanerent.

DE OMNIVM MAXIMO.

nilis Fabius Maximus eius nominis quar-
tissimi: primi Maximi pronepos ag-
nomen habuit. Quicula quod cum puer
esset a magnitudine et gravitate morum
sibi uendicavit: qui teste Plutarcho eo-
quod quietem atque taciturnitatem adama-
ret et multo tum pudore puerilem uo-
luptates attingeret disciplinas serius
percipiens: sed familiaribus facilem ad
obsequentem praebens in corporis et insi-
pientiae suspicionem multos adduxit.

Pauciorerantque indignatque animi sui lateq;
 constantiam et egregiam magnanimita-
 tem cognoscerent. Verum inchois reb/
 excitatus id quod facultas ab alijs iudi-
 cabatur: animi immobilitatem. Timore
 consilia ignaviam ante omnibus in re-
 bus: et quod nihil egregie prater cetera
 studerat: constantiam atq; gravitate
 esse multis significavit. Considerans
 bellorum reipub. multitudinis corpus
 ad rem militarem exerceat: tanq; hoc
 sibi innatum esset: eloquentiam etiam coluit
 quam non tam promptis lingua quam
 ingenio haberetur. Didator plures Cos
 v. Pont Max ii vir. Triumphos quinque
 egit. Cum Libyos fudisset atq; in finibus
 Italiae ad Alpes sese recipere compulsi-
 sset: primum triumphavit. Inde post aduentum
 Hannibalis in Italiam qui plurimis bellis
 exercitatum militem haberet: persuasit
 minime cum illo conferendas esse ma-

nus. Verum de his partibus mittenda uti
sic stantibus in fide Romana. Civitatibus
viros Hannibalis contererentur. Senatum
etiam consuluit ut frumenta ex agris co
ueherentur in urbes munitas: et qui non
inveisset puniretur: horrea incendere
tur. Sed Caius Flaminius Cos: eius colle
ga vir licet magno animo tenuarius ta
men aliter sentit: asserens se non permissu
rum hostibus Roma appropinquare neque que
admodum olim Camillus in velle pro patria
pugnauerunt. Quod cum Hannibali ad tra
fimenam lacum occurreret cum sex milibus
Romanorum: caesis totidemque captis occubu
it: tum sibi consilium omnibus approba
tum. Dictator dictus maximo consensu
eo quod secrete animam in adolescentia
ad consilia corpus ad robur optime in
stituisse: & audaciam semper cum pruden
tia temperasse: hic primus ab Senatu ob
tinuit ab Dictatori sibi equo mittere li

37
ceret. Lantii Minutium magistrum. Equitum
habuit. Et ut ante omnia principatus magni-
tudinem ostenderet. Civesq; obtemperatorem
sibi redderet. xxxiii. victoriis progressus est.
Alteri ex consulibus occurrentis iussit ut
privatus absq; pompa obviam veniret. post
hac edocuit populum. quatenus negligentia
aduersum deos et non improbate pugna-
tum male per Consulem dimicatum. ceteri
exhortatus Ro: milites non esse hostes for-
midandos. Verum dijs honores et sacri-
ficia debere exhiberi. non superstitione.
sed pietate. Tum contra Hannibalem per-
git non animo dimicandi ne contra ferro
tot victorijs hostem aduersis prelijs milite
pugne committeret. Sed ut tempore vires
illius redderet atroxitas. et rerum abundan-
tiam quam hostis habebat ad inopiam re-
duceret. magnumq; exercitum laboribus et
periculis attenuaret. dum hac agitare per-
iuga montium exercitum ducebat tantum

Hannibali sese ostentans quantum ex loco situ
ad pugnandum cogi non posset qua indu-
stria hostibus tanquam pugnaturus terrore
incutebat conatusq; eorum prohibens. Et
quod idcirco a militibus sperneretur interro-
gante nonnunquam. Minatio ab amicis si fabium
in coelum migrare uellet: tamen ab Hāni-
bale pro uiro audaci semper habitus ē. Cui
q; eiusmodi uerba ad fabium deferrent ami-
ci persuadentes potius ad eunda pericula q̄
tolerandam infamiam Respondit ille. Ti-
midior nunc uiderer si aliorum obloquia
me a meis consilijs auerterent. Sit hic timor
ab alijs iudicatus quo ad patria turpitu-
dine careat. Sentiens Hannibal hanc mi-
litum Romanorū indignationē uolens eo-
rum animos magis irritare contra fabium.
Post q̄ in agrum eius uentum ē uicina lo-
ca omnia diripuit atq; incendit. Que fa-
bii erant seruanda cōmittens intacta re-
liquit: ut Hannibali iudicaretur conscius:

quam suspicionem fabius eo extrinxit: qd
ipse agrum proprium incendi uastari q;
iussit. At Minutius homo feroc et teme-
rarius criminando dictatorem tanquā ti-
midum et sequem effecit ut populi iussu
ei imperium cum dictatore acquarentur:
hinc contra illum insurgeit & fame suae
inuidere coepit. Cur fabius dixisse fertur:
sisaperet: non cum Romano dictatore sed
cum ipso hannibale reip. hoste corēderet.
Sic timidior factus indies: praeter fabij
uoluntate contra poenos temere progressus
et in fugam uersus est: ille uolens reip. de-
trimentū aliquod ob priuatas generari i-
mitias statim auxilium tulit poenosq;
fugauit. Tum Hannibal suis dixisse fe-
runt. Nonne uobis saepius ominatus sū
nulem hanc que his montibus in sedit
tempestatem et procellas uobis allaturam
exercitum fabij inuens. Palamq; Hān-
bal proclamauit ab se Minutium: se uic

tum a fabio. At ipse Minucius ueniam precatus
Clementis tanto beneficio fabium patrem ap-
pellans illi se ac milites suos submisit: cuiusq;
consilijs semper post modum obtemperauit.
Itide deponente magistratu fabio Cos facti
Paulus Aemylus et terrentius varro hic
se non quemadmodu fabius fecerat. Sed
eodem die hostes uisuru expugnaturuq;
iactabat. Propiciens fabius reip. imminere
periculu. eo quod Cos in gentem exercitu col-
legissent: si ille perditaretur qui post tot pra-
lia sinistra gesta ultra subsidij superesset. Ae-
milium tanquam prouidum admonuit: ut
collegae insaniam temeritateq; increparet.
Nam in aciem descendere uelle affirmabat
eius esse qui uirtute suam non intelligit et
imbecillitate propriam cognoscit. At Pau-
lus respondit: sanius sibi esse hostiu talis
confodi qua decretis Ciuu iterum accube-
re: quibus terrori esset: Sic Consules cu Ha-
nibale ad Cannas congressi et deuicti su

39
cum LX milibus hominū. Anno supra
Quadragesimū Octagesimū Ab V.
C. iam Paulus Lataliter uulneratus excla-
mavit se monitorū fabij non oblitū. Sed
primū a Terentio Collega. Inde ab Hanni-
bale detractum et sic ob Collegæ dementiā
occubuit qui turpi fuga vix se saluauit.
Post Cannē cladem qua Ro: Resp. nūq̄
maiorē passā est a cunctis maxima fabij
prudētia comprobata est. Vnicūq; vrbis
tutamen iudicatus imperator iterum factus
quidquid pro decorum ira placanda inssis-
set est exēntū. Fabius Pictor Augur an-
tiquissimus Annalium scriptor cognatus
eius ad Oracula Delphica Appollinis miser-
tus legatus Vestales in stupro depraensā
supplicio affectæ. Fabio M. Marcellus Col-
lega datus quem Possidomus refert gladi-
um a Romanis Fabium uero clypeum uo-
citātū. Nam cunctatio et consiliū fabij cū
audacia et promptitudine Marcelli Roma

nam inuenire salutem. hic tamen in quinto
consulatu ab Hannibale interfectus est. Fa-
bio nulla fraudes unquam obfucere. Rebelli-
ones praetera urbium a Ro: ad Hanniba-
lem uictorem defectionesq; mansuetudi-
ne placandas modestiaq; censuit esse pro-
hibendas: ne a deditione terrentur: ne-
q; omnem suspicionem debere aut accusa-
ri aut aduerti. At ubi miles quidam ge-
nere Marfus fortitudine inter ceteros
praestans defectionis accusaretur: seq; pra-
ter dignitatem negligi pateretur. Respo-
dit Fabius modo Duces ad gratiam incun-
dam potius accusantur quam pro eorum
uirtute honores impartiantur: increpans
inde militem quod nihil peteret acerrimo
equo donauit. Inde cum urbe in Taren-
tinam cepisset dolo antea per poenos occu-
patam militumq; praedae exposuisset. Inter-
roganti scribae quid de picturis statuq;
agi iuberet. Deos inquit Tarentinis di-

mittamus uatos. At Hannibal iam di
 xisse fertur Romanos alterum habere
 Hannibalem urbemq; Tarentinā eadē
 arte perditam qua ante occupasset. At M
 Lucius praesidij praefectus qui Amisso Ta
 rento arcem nihilominus tutatus est do
 nec urbs recuperaretur gloria cupidus
 fabioq; inuidus iactabat se solam eē cau
 sam Tarenti recuperati. Cui fabius arri
 dens uera praedicas inquit. Nam nisi tu
 urbem amisisses ego illam nō recuperassem.
 Idem cum fabio maximo filio suo iam cō
 suli qui Trib mil de legione prima ex Can
 nensi pugna saluus superfuerat pater in
 equo obuiam ueniret: filius statim perlic
 torem iussit descendere & peditem ince
 dere. Cui genitor laetus obtemperat ut ī
 quiens bene sapias O fili agisq; cum im
 perij dignitatem ac magnitudinem cu
 ras amplificandam. At ubi filius diem
 obussit calamitatem eam modeste tulit:

107.

et orationem laudatissimam quae in funere cla-
rorum virorum fieri consuevit in foro pro
illo habuit. Inde imp. pro voluuntia sua
continue administravit. Gloria auctoritate
q; p. Scipionis invidere visus est cum ob-
stitit ne Africa provincia illi daretur:
sive quod aetatem eius nondum idoneam
videret cui rei pub. bonus esset committendū:
sive quod timeret ne sibi aequaretur in o-
ratione quam de super habuit ita ad Sena-
tum loquitur apud Livium. Atq; ego certū
habeo dissentientem mihi ab ista festina-
tione in affricam trañtendi duarum re-
rum subeundam opinionem esse. Nuis
insup. ingenio meo cunctationis: quam
metam pigrum q; homines adolefcenti-
tes sane appellent. dum me non peritit
at adhuc altiorum speciosiora primo as-
pectu consilia semper visa: mea usū me-
liora. Alterius obtreccationes atq; inui-
dia: aduersus crescentem iudicis gloria

44

foeditate confusus a qua suspitione sine neque
citra acta et labores mei neque presentia cum quibus
que Consulatus: tantumque glorie bello dol
mit spatum uendicauerat pro plus fastidire
cuis: sunt quam de fide eorum: atque saltem
liberata. Nec tamen quod se fabius demictum
accepit Hannibalem: immo ante finem bel
li diem obiit. Cum ille ex Italia traenisset
in Lybiam morbo uexatus interijt. **M**
Serulio: **C**laudio Cos. de quo sic ait
Linius **Q** fabius moritur: exacta aetatis
si quidem uerum est: auge rem: duos et
81 annos fuisse: quod quidam auctores
sunt. **N**ur certe fuit dignus tanto cognomi
ne uel si nouum ab eo inciperet superari pa
ternos honores: auitos aequavit: pluribus
uictorijs et maioribus prelijs aius insignis
Rullus: **S**ed omnia aquare unius hostis
Hannibal potest: cauior tamen quod promp
tior hic habitus fuit: et sicut dubites utrum
ingenio tunc etior fuerit: an quia ualido

proprie quod tunc gereretur aptus erat. hic
nihil certus est quam unum hominem no-
bis cunctando rem restituisse sicut et omnis
ait. hactenus Livius Romanis teste. Plu-
tarcho corpus eius non publice sepul-
ta mandauerunt. priuata autem qui-
libet pecuniam contribuunt non propter
eius inopiam. Sed tanquam moriente po-
puli parente ut honore ac gloria pro salute
sua dignitate in obitu prosequerentur. De
Lutius satis admirari non ualeo quod hic
de auo fabij Maximi Rullo scribat. nec su-
perius meminerit quod memoria habeat.
Credo tamen male opinari pluresq; Rutios
sive Rullios a fabijs oriundos. quorum me-
tionem ob paucitatem facere postposui.
Cum raros inuenerim anteactis temporib;
claruisse. preter G. Martium Rullum
primum de plebe dictatorem qui contra
Tarquinienses rebellantes perrexit. Cos. in-
cum Aedes Iunoni dicantur et lapidibus

plii ceteri sunt etiam dictator feriarum con-
 stituenda in &c. et huiusmodi. In quo
 p. H. Furius Bibaculus praetor cum classe
 in Africa in Lylibrum uenisse tradi-
 tur grauius ictus. Inde questor in Cannen-
 si pugna occubuit.
 Furius philo praetor detexit Romanam
 urbem uelle auferre patriamque re-
 linquere. cum Scipio multos stricto gladio
 continuisset. Inde senatum uocauit in curiam
 hostiliam ut de urbis custodia consulerent.
 Idem Tribunus classem maritimam a M.
 Marcello accepit.

IN SEXTO. SAECULO. AB. V. C.

Fabius Maximus alter Maximi
 filius cuius mentio supra facta
 est. in locum patris. qui duo sacerdotia ha-
 buit Augur in auguratus. idem praetor
 factus peregrinam provinciam accepit.

Fabius Bulco post Cannen cladem Dic

tator in vrbe factus cum Maximus in castris
impetaret. Idem Aedilis. Cuiuslibet. Cuius
Maximis detederet. et post abcessum Han-
nibalis prator Sardiniam sortitus est. cui
naues longe decem diebus decreta. Alterum
prator factus Galliam provinciam accepit.
cum Galli transalpini multitudinem ad mare
ducerentur exercitum a Marcello accepit
in Histros dicens. qui Coloniam Aquileia
deduci prohibebant. et subsidium misit
contra ligures. L. Aemilius obsidentes.
qui perpetuam pacem exposcere coacti
sunt. Sic imperium in annum prorogatum.

Furius Purpurio Cos prator x. vii
cum Romani bello quod cum Phi-
lippo Rege Macedoniae gerebant intenti es-
sent Galli Cisalpini Insubres Cenomani Bo-
ii cum ceteris Ligusticis populis Hannibale
poeno Duce. qui ijs locis de Hasdrubalis ex-
ercitu superstitera conspirantes Placentiam
inuasunt. qua directa Traiecto Pado Gre-

tamen patrum de cetero de gallis in magnam
In finibus praetor et in araniuin tulit tercen-
tum viginti milia annis Argenti. C. Lxx. mi-
lia pondi: non homines tantam ea victoria
letatos sed dijs quoque animo et alibus per tri-
duum supplicatores habitas uolunt. Quod
bene aut foeliciter non quod male ac temere
res publica a Le furio praetore gesta esset. Data
transactio quodam finis gentis gallica bel-
la. Idem postmodum rex Vn factus a se-
natu ut que Romanis Duces Philippo et
Anthiocho Syria Regibus iure belli abstul-
erant amicis Regibus & foedis Romanae con-
distribueret. Idem orationem habuit contra
G. N. Manlii Collegam quod antea hos cu-
quibus in legatione missus erat Persephum
expulserat. Item Consul cum Claudio
Marcello Botos et Insu bres Gallos subege-
runt cum Marcellis triumpharet. Idem post-
modum inter alios patinos non sine ma-
gna contentione ad Censuram aspirauit

Phlaudio et Leporino Lucino Cos quam sta-
tim hanc est consecutus. Penit Gallicis
alpinis in Italiam irruentibus et in Aquil-
legem agro Sedem locare uolentibus iunctis
a romanis et ad propria ire iurare coactis ita-
tus est ipse purpurio Legatus qui bona post-
initum fœdus ducta restitui curaret adho-
niturus gallos in multitudine limitibus con-
tinerentur si non extremam eadem exper-
ri uellent. Hec circa ea tempora acta sunt
cum Mutinâ et Palmarum Romanarum colo-
nie deducerentur.

in in Furius Crassippus siue Crassipes ut
dicitur alij libro habent primum ciuitas
et socijs Ro. Macedonia oppositis et præ-
fectis præsidio fuit: cum philippum bel-
lum aduersum Romanos moliretur. Po-
stea dextra alce præfectus cum Lepurino
Cremonâ obsidione liberaret in ead. anno post
quâ T. Quinctius de philippo Rege triumphas-
set. in. Vir. creatus ad ducendam coloniam

45.
attentus. Inde post quā Atilius Regulus de
Antiocho Rege Triumphasse praetor factus
classē sortitus est. et pacato iam mare post
deuictū Antiochum cogitantē cui rei potissimū
insisteret ne ociosam prouinciam habuisse ui
deretur. Optimū usum est in Eretā insulā
trāgere ubi Sydomate bellum aduersus
est coegerebant a quibus captiuorum
Romanorum atq; Italicū generis magnū
numerū ex seruitute recuperauit. Cū tates
q; ab annis delisse coegit. Nonnullis quo
q; Italicū vrbes libertati restituit. Indena
ualem consecutus est triumphū. Idē pa
tritus ut inquit Lūius et Candidatus cō
petitor erat P. Claudij pro consulatu quē
tamen non attingit. Inde. iij. vir factus pro
ducendis coloniis a Polentia Piternū et Pi
saurū agrosq; diuidendo. Tandem cū M.
Marcello. Cos factus Ligurum prouinciā sor
titus nihil clare egit. Imperiū tamen sibi
in annū prorogatum donec Ligures ad de

nos salus primum inde ad Castellam et oppida
ob metum eius redissent. Postremo iterum in
vix Saturniam Colomiam Romam in agrum
Calemam deduxit. *ambrosius* *ambrosius*
ambrosius Fabius prator siue ille Hystorogra
Phus et Annalium scriptor qui sub
Q. Fabio Maximo ad Apolliniam in delphos
iuert siue alius fuerit incertum habeo fla
men Quirinalis inauguratus: et post iudic
toriam de Antiocho Rege prator factus
Sardiniam prouincia accepit. Inter que
et P. Licinium Pont. Max. qui illum in
Sardiniam proficisceretur eo quod factus
esset astrictus retinuit magnis contentio
nibus certatum est: et ad postremum vicit
religio: ut dicto audiens esset flamen pon
tifici: ita prouincia erepta. Sed ne prator
se ingratum abdicaret: patres auctoritate
terruerunt et ut ius inter peregrinos di
mitteret decreuerunt. *ambrosius*
ambrosius Fabius Leo Quastor et Legatus

sub Scipione Africano post obitum illius
 clamantur quod auri centum xxx. Ar
 genti. et pondus plus acceperit in praeda
 quam in avaritiam retulisset cum contra An
 tiochum preliarentur Qui multam eode
 quo damnatus est die Quastoribus Vr
 banis persoluit. Licet non tantum uelint a
 rege predatum quanta solo sumo expeierunt.
 M. Furus Luscus Aedilis Cunctis factis
 Plebeios ludos oblivione pretermisissos re
 stauravit.

IN SEPTIMO. SAE CVLO. AB V C.

Fabius procos cum virgatus in
 Hispania primū ex pastore ve
 nator et ex venatore latro mox iusti quoq;
 exercitus Dux factis unicers Lusitaniam
 occupasset eam provinacia sortitus est et ex
 pugnatu multu vrbibus partem Lusitaniae
 maximam recepit et ad dedicione coegit.
 Idem rebus sic bene gestis labem postea im

posuit pacē a quibus conditionibus facta eundē
Viriato qui prodicione perierat. Viri Duxq;
maximus per quam in decem annis
quibus cum Romanis bellum gessit
frequentius super unumq; morbo
Fabius Maximus Pauli Aemiliū in
ambitionis nepos post Numantia in his
pana deletam Consul factus aduersum
Allobroges et Bitunū Avernorū Regē
foelicitate pugnavit. Ex bitunū exercitu cesa
milia hominum ut traditur centū viginti
Allobrogesq; in deditonem accepit Bitunū
IN SEPTIMO. SAECULO. B. V. C.
cum Congentiato filio eius comprehensis
et Romanū ad custodiendū missis.

Carus fabius praetor cum Civile bellum
inter Marium et Scyllam gereretur ex pri
cipibus huius factionis Mariana: is. Q. Me
tellum primum partes optimatum hoc est
Scyllam sequentem et in Africa bellū mo
lientem provincia expulit. Idem propter
avaritiam et crudelitatem suam in Africa

in praetorio suo uinis exustis est
Furius fura. I. M. Furius Lect. I. Fu-
rius bestia Senatorij ordinis viri ex
principibus fuere qui contra rempub. cō-
iurauerant cum Catilina De Sura decre-
to Senatus in carcere Supplicij sumptū.
Bestia Trib. pleb: concionem habuit i qua
de actionibus M. Tullij Ciceronis cōque-
rebatur: belliq; grauissimam inuidiam
consuli imposuit: hic cum ceteris in bel-
lo cum Catilina occubuit.

Fabius Maximus Africanus Consul
Julio Caesari sicut ipse in Cornetarijs
suis testatur tam in expeditione Gallica
quam etiam bello Ciuili fidissimū se imp-
exitit Legatus primū in bello Gallico
partitis cum Caesare copijs in Menapios
nunc Iulienses ut pleriq; uolunt pro-
fectus est. Qui effectis celeriter pontibus
aedificijs uirtiq; incensis ad pacem uenire
coacti sunt. Contra Vergentonem Auenim

maxime potentie virum et in Gallijs p
rege habitum dicens illum praelio iacet
et in deditionem accepit. Inde cum I Mi
nuto apud Remos hiemauit praefectus
praesidio ne quam a finitimis bellonacis
calamitatem acciperent. qui post omnē
Galliam deuictam primo rebellauerunt. Ad
Suessiones quoq; et alias diuersissimas
Gallie partes cum cohortibus xxv. con
tendit iussu Caesaris quod ibi quidam
civitates in armis esse credebantur ibi co
pites in fidem recipit. obsidibus firmas.
Demum in Carantes reliquasq; civitates
pergit q; uarum eo praelio quod cum Du
naeo faceret copias accitas esse sciebat.
Carantes datis obsidibus ueniunt in de
ditionem. Ceteraq; Civitates posite in
ultimis Gallie finibus Oceano coniuncte
que Armorcae appellatur Carnutu aue
toritate adducta aduentu fabij operata
sine mora faciunt. Inde parte vexillodini

42
oppidi obsidur: quod etiam se Casari de-
dit. In bello Ciuili quod inter Cæs et Põ
peium gerebatur: cum iiii. legionibus
apud Hednos permansit: ut Gallia in fi-
de Cæs teneretur. Itum cum literis Cæsa-
ris ad vltim missus effect: non sine ma-
gna Trib. pleb. contentione ut in senatu
retineretur. Vbi Casar a Massiliensibus
excluderetur: qui pompeianos intra mee-
nia receperant. Statim fabius Maximus cū
tribus legionibus in Hispaniam pramit-
titur: ut celeriter pyrenicos saltus occupa-
ret: quod et effect: deiectis enim i. obsta-
bant in saltu præsidijs magnis imenibus
ad Aframū contendit: ubi tunc finitima-
rum Ciuitatu animos luteas murosq;
temptat: in fide Cæs permanerent: Syco-
rim finitiam binis pontibus cingit: quod
pabulatum mitteret. Postremo inuenit i
Hispaniam G. N. Pompeio adolescente:
eas omni factione superstiti: Solus Fabius

Mox enim cum Q. praetor conatibus illis in
79 in sedibus Caesaris Italia superuenit et
Tumidus huiusmodi in suba quod mandatum
petatis tenebatur in pugna de profectis Qui
lingula diligenter curatis afflicti sunt opo
ribus hostes adeo in tereludat ut clam cap
tionem temptarent multis occisis reliqui
omnes caperentur. Postremo ob cognita fa
cinora cognomen Africani meruit etiam
forte Octavius Aug. a Cesare triumpho
eiusdem nominis donaretur in consulatu
primo cum in uita plebe suffectus esset que
etiam illi Theatrum suo assinxit. Julius
Cesar occisus est Et iterum consule cum Lu
cio Antonio Diuis Claudius Cesar in alic
triditatus sub Octauidio Augusto etate glo
riam in actus et reg. 206. dicitur in quibus
C. Fulvius Cottam honestum E. Q. R. O. Qui
re instrumentaria praerat Carantes Galli
in Genabi oppido interfidunt in me. 177
L. Fabius Censorio legi. vii. cum in curam

Gorgoniz in Auernis est oppugnando
primus ascenderet: atq; inde manipula
res singulos exceptans in murum ex
tulisset: ui et numero oppidanorum in
terfectus muro præcipitatur.

Q. fufius Calenus Legatus primum i
Hispania exercitui Cafaris coadunado
præfuit: idem Classi Cafarianorū præ
positus ut Legiones et Equitatus a Brū
dusio in Pharfaliam transportant. At
cum Pompeius per Rutilium Achaiā
occupare studeret, præmissus a Cafare
Calenus prius Delphos Thebas et Ortho
menū de uoluntate ipsarum Ciuitatū
recepit non nullas urbes per uim expu
gnauit: Reliquas per legationes in
Cafaris gratiam uenire cœgit.

Fabius Pelignus cum Curio Dux Cæ
farianorum se Varro Pompeiano ad cō
fligendum coniunxisset. Varri acies ter
ga uertit. Seq; in castra recepit. Pelignus

de exercitu Curionis ex infimis ordinibus
primum agmen fugientium consecutus ma
gna uoce Varrum nomine appellans requi
rebat: uti unus esset ex eius militibus: et
mouere aliquid uelle & dicere uidentur.
Vbulle sepius appellatur: aspexit ac ressi
tit et quis esset aut quid uellet quesitit:
tum humerum apertum gladio Pelagni
appetit: paulumq; absuit: quin Varrum
interficere quod ille periculum sublato
ad eius conatum scuto uitauit. Fabius a
proximis militibus circumuentus interfi
citur. Acta sunt hæc in Africa cum Uti
cam Curio obsidere parant. *de mori*
Furius Leptinus Stripe prætor natus
teste Suetonio in Spectaculis Caesaris
Dictatoris depugnauit in foro cum A
Calpurnio Senatore in fine huius sæculi
Principium fuit Romani imperij Quod
Iulius Caesar arripuit suisq; rei pub:
per Reges et Cos administrata.

IN VIII. SAECULO. AB. V. C.

tribus milibus in tribus annis ab eis

NATIVUS EST: ~

Furius Bibaculus poeta inter lambicos

in auctoritate praecipuus circa haec tempo

ra floruit Cremonae ut quidam uolunt na

tus 169 olympiade Paulo post bellu Iu

gurtinum nec ideo opinandum est cum

aliostrupe quam furiorum esse oriudu

praesertim cum lege cautum foret ne per

egrinae conditionis homines Romana

nomina hoc est familiarum et gentilia

usurparent nisi qui ab his descendisse

sent: ut puta tum in colonias et muni

cipia maiores eorum comigrassent ut

fieri consuevit. Quod et Claudius Caes

postea confirmavit. Huius furij Horatius

quoq; et Catullus meminerunt.

M. Fabius uir eloquens et insignis ora

tor sub octauio Casare Augusto secun

do Romanorum imperatore claruit. Cir

ca qua tempora saluator noster nasci dignatus est: Anno uidelicet ut multi tradunt ab V C Septingentesimo supra quadragessimam Imperij Octauij & huius Centesima nonagesima tertia olympiade. Ab initio mundi quinquies millesies CC.

Valerius maximus Romanus Philosophus et Orator insignis Augusto Casari carissimus extitisse perhibetur: qui et libros a liquor de dictis factisque illustrium virorum composuit adhuc extantes: cuius hec fuit sententia. Lento gradu ad indictam sui diuina procedit ira tarditateque supplicij grauitate compensat. ~~in~~
Furius Camillus Scribonius uelut tatus inquit Scribonij pater Dalmatie legatus sub Diuo Claudio Casare per eam provinciam Civilis bellum mouit legionibus ad ipsum deficientibus. Hic non dubitans Casarem qui erat natura timidus: etiam citra bellum posse terri. Contu-

meliosa et minati teste Suetonio continuati
 q. Epistola Imperio cedere iussit vitamq; o-
 ciosam in priuata re agere: ob qua scripta
 ipse Caesar conseq; commotus dicitur: ut
 dubitaret adhibitis principibus uiris an ob-
 temperaret. Verum legionibus qua sacramen-
 tum mutauerant in poenitentiam religione
 conuersis postquam denunciato ad nouum
 imperatorem itinere casu quodam ac di-
 uinitus neq; Aquila Ornari neq; signa
 conuelli moueriq; potuissent: ipse Camil-
 lus intra quintum die oppressus e. *moles u*
 L i u i a Camilla siue Medullina *q* an ge-
 nere antiquo Dictatoris Camilli Oruida
 Claudio Cesari admodum adolecenti
 desponsata exiit: qua ipso die qui
 nuptus erat destinatus exualitudine
 decessit. *u*

IN. IX. SAECVLO. AB V. C. .

Abius Maximus Sarmaticus: *u*
 Maximus Africani ut opinor filius

sub Tyberio Cæsare vel potius Claudio Nerone nam uterq; cum nationibus Sarmatis iucinis bella gestasse leguntur. Floruit uir armis militiq; insignis. In expeditione quam Romani parauerant aduersum gentes Septentrionis cum exercitum iam prouincias ingressi Sarmatis tunc reditum occludere comeatumq; impedire nolentes hic Maximus non modo in numeris cladibus affectus. Sed deuictos relictis eorum sedibus ad loca asperioris cœli colenda migrare cœgit. Unde mihi facilius persuasi et de Nerone intelligi quia per Hiberniam et Sarmatiam Asia ad Caucasiam portas ducat teste Plin. De his in sequenti latius. ~~et quædam præcipua in his libris~~
Furius Camillus Arminius Vixit Clarus circa eadem tempora inuenitur. Quo Consule Otho Silius postea Romanus Imperator natus esse prohibetur. ~~et quædam præcipua in his libris~~
Fabius Valens Trib. Mil. Orta inter Au

lum Vitellium et Vespasianum de imperio
discordia dimisso Tyranno ad Vespasi-
anum defect et cum suis apud Stecha-
das insulas a Vitellianis oppressus e-
M. Fabius Quintilianus Clarus Orator
ac philosophus ex Hispania oriundus
a Galba imp. Romam perductus Rhe-
toricam egregie docuit cuius opera ad
huc extant: eius inter ceteras hec sunt
Vna sententia nemine in discendo a-
ctorem qui studio ac diligentia ni-
hil fuerit consecutus Et altera Utinam
liberorum nostrorum mores non ipsi per-
deremus Eius scripta licet Franciscus
phileffus Hispanitatem siue Barbarie
sonare audeat asserere in magno tamen
habentur precio atque leguntur quibus
Pulsurium suam: forte nepotem eius
fuit quem ex factione Caninaria su-
perius ostensum est. Virum patrum
et Oratorem pulsum olim ex senatu

ob inuidiam et postmodum in certami-
ne Capitolino de Oratoribus coronatus
precante Domitiani Caes. populo Ro-
mano ut in pristinam dignitatem re-
stitueret. Caesar obaudiuit nullo po-
puli responsio dignatus sed solutum
posito per preconem silentio. Quod ob
Tyrandem Domitiani potius quam
demerita sara factum opinatur. cui
et poete cum carminibus sint profecuti.
Credunt tamen postea delator aut fi-
scauquestor extitisse forte ob necessitate
ad hoc impulsus. *in curia illa inuoluit*
Albicus Maximus cognomento Iunius
eius quem a gestis ad aliorum differe-
tiam Saturnicum uocauimus) filius sub
Vespasiano Domitiano q. Aug. cla-
ruit militia doctrinaq. insignis Lega-
tus Dalmatiae atq. praefectus aquifodi-
nis fuisse coniectatur ex eo quod illic
uicorem et liberos habuerit. Etiam pa-

trifq; sui et natiq; statur meminit in li
iij Siluarum Vnde hec omnia fere Col
legi Cuius uersus aliquot in utriusq;
laudem subieci.

Staius ad Maximum:

Quando te dulci latiore mittent
Dalmatae montis ubi dicit uiso
Pallidus fessor redit eructo q;

Sed damus lento ueniam quod alma
Prole fundasti uacuos penatis
O diem lætum Venit ecce nobis

Maximus alter

Duxet in longum generosus infans
Perq; non multis iter expeditum
Crescat immores patrios Auum q;

Prouocet actis

Tu tuos paruo memorabis enses
Quos ad Eoum tuleras Oruntem
Signa frenata moderatus aula
Castore dextro

Ille ut innicti rapidum secutus iud. p. lert
Caesaris fulmen refugis amaram iud. in
Sarmatis legem dederat sub Iwo. D. g. g. l
Viuere coelo iud. iud. iud. iud. l

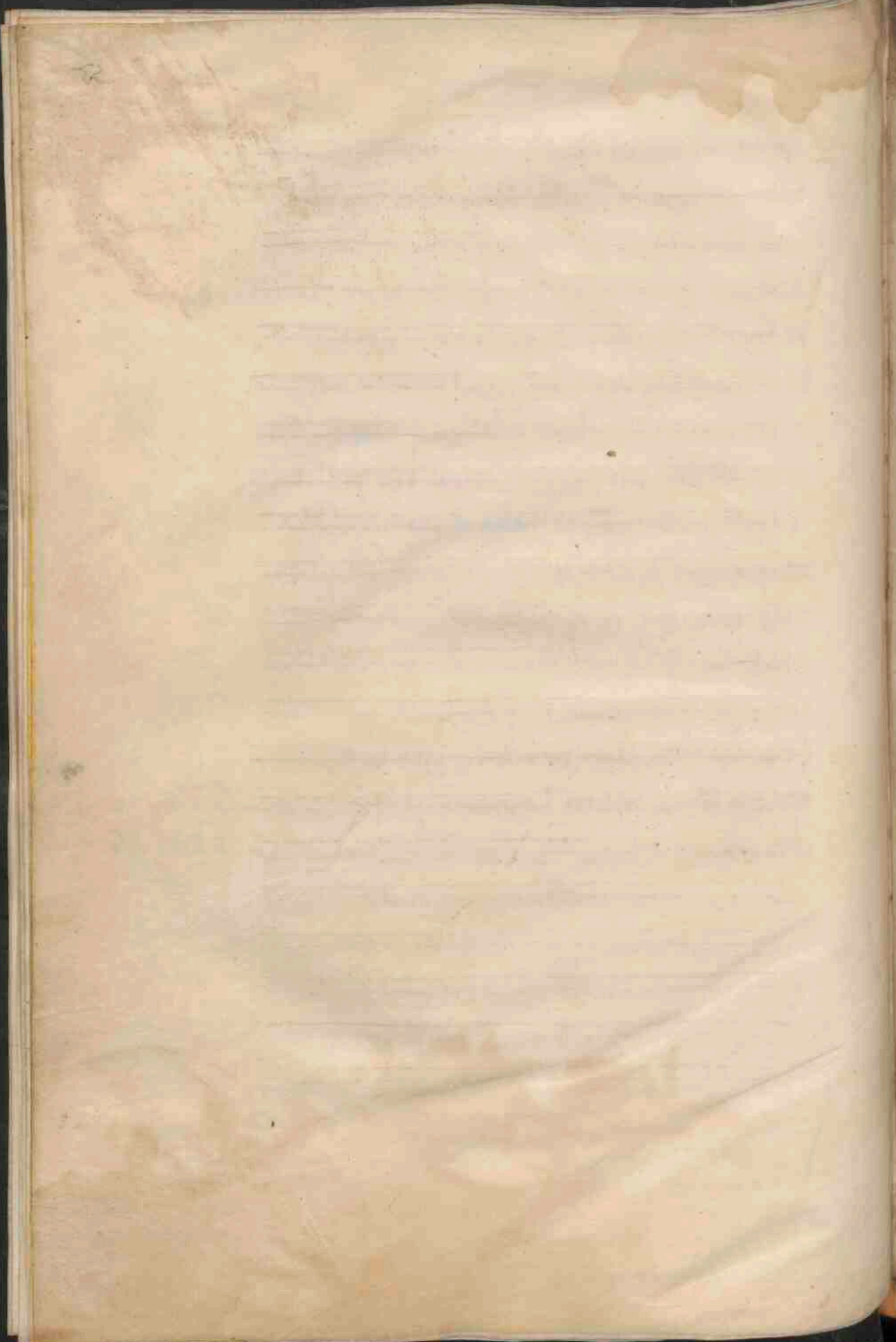
Sed tuas artes p. iud. iud. iud. iud. l
Omne quis mundi sentu temensu au. O
Orsa salalli breuis et Troiani. iud. iud. l

Reddis alunne. iud. iud. l

Actenus Statuis perhibetur Maximus
admodum fuisse diuis et in Vrbe
plurimas habuisse aedes praesertim in mon
te Auentino auis ob sacra herculita herede
taria fuit et alius Maximus circa hac tem
pora Partheny Cubiculo Domitiam pra
positi libertus ex illis qui Domitianum
trucidarunt: homo ambitione & auaritia
plenus: Vtriusq; meminit Marcialis ua
ria ad eos scribens Epigrammata horum
alterum usq; in tempora Neruae & Tro
iani vixisse constat. At cum Neruam
Cocceiu Caesarem de seruis libertusq; qui

54
in domitianum aliosq; dominos coniurave-
rant animaduertisse. Maximumq; aliū
sub Traiano Principe a Parthis clade af-
fectum græce testantur hystorie. non ab-
re fuerit opinari. Maximum libertum a
Nerua Supplicio datum. Iunium uero
alterum in Parthica rebellione deperisse:
quo amborum exitus certior esse possit.
Verum cum Martialis duorum Ma-
ximorum meminerit. alterius ditissimi:
uite priuata & quietē alterius ambiti-
osi principesq; insectantis. hunc credo fu-
isse qui in oriente deperijt. siue liberus.
siue tertius eius nominis extiterit. Al-
terum Maximum Iunium quibus recte
dixerit.

*fabius Valerius
harris p. hinc*

126

